

Harlan Ellison

Mefisto z onyxu

(Mefisto in Onyx)

Jednou. Spal jsem s ní jen jednou. Přáteli jsme byli jedenáct let - předtím i potom - a tohle se prostě stává, taková ztřeštěnost: na Silvestra jsme spolu skončili sami u videa a vypůjčených filmů s bratry Marxovými, jen abychom nemuseli jít s tou bandou blbců, spokojeně hýkat a předstírat, že se bavíme, když bychom se místo toho jenom ožírali, hulákali jako kreténi, házeli šavle na cizí lidi, kteří věru nevynikali přílišnou rychlostí, a utráceli víc peněz, než jsme měli. A tak jsme vyzunkli až moc laciného šampaňského, až mockrát jsme spadli z gauče v záchvatu smíchu nad Harpovými kousky, oba jsme skončili na podlaze a pak už měli tváře přilepené k sobě, já jí sáhl pod sukni, ona mně do rozkroku...

Ale bylo to jen *jednou*, pro Kristovy drahé rány! Vy mně budete povídat o tom, co se dá vytrískat z jednoho jediného čísla. Věděla přece, že se v cizích mozcích hrabu, jen když už fakt nevím, jak jinak vydělat pár babek. Nebo když se zapomenu a udělám to ve chvílce lidské slabosti.

Hnusný je to vždycky.

Vklouzněte do myšlenek toho nejlepšího panáčka, který kdy žil, třeba samotného svatého Tomáše Akvinského, prostě si vyberte absolutně skvělého člověka, který by podle vás měl mít mysl tak čistou, že by se z ní dalo jíst (abych parafrázoval svoji babičku), a když se vynoříte ven - a to si pište -, budete se chtít pořádně a hodně dlouho sprchovat lysolem.

To mi věřte - do cizí krajiny vejdu, jenom když se tomu v žádném případě nemůžu vyhnout, když už není žádný jiný řešení možný... anebo když se zapomenu a udělám to ve chvílce lidské slabosti. Jako když mi kupříkladu dělá bernák díry do hlavy, nebo když mě chtějí vodrbat a možná zabít, nebo když chci zjistit, jestli si ta slečna, s kterou právě chodím, nepíchala cizí zasviněnou jehlou nebo nespala bez pořádné ochrany proti AIDS, nebo když si kolega vezme do hlavy, že to zaonačí tak, abych udělal chybu, vypadal před šéfem jako vůl a zase se octl ve frontě na pracáku, nebo...

Celý týden po tom je ze mě troska.

Projdete se krajinou, pokoušíte se vychytat nějakou malou výhodičku, jenže se stejně nenapakujete, jen se zasviníte jeho nevěrami a pak se pár dní nedokážete podívat slušný ženský do očí. Recepční v motelu vám řekne, že mají plno a že mu je to hrozně líto, ale budete muset jet dalších třicet mil, než najdete volný hotel. Vy se projdete jeho krajinou, která je celá osvětlená neónovými nápisy se slovíčky jako *negr*, a tak toho křiváka přetáhnete tak, až jeho babičce teče z nosu rajska, a pak se musíte tak tři čtyři týdny schovávat. Má vám ujet autobus, tak nakouknete řidičovi do hlavy, jestli je Tom, George nebo Willie. Chcete na něj tím jménem zavolat, aby vám chvíličku posečkal, a v tom vás uvnitř praští všechen ten česnek, který do sebe ten chlápek celý měsíc ládovoal, protože mu doktor řekl, kdovíjak to neprospěje jeho metabolismu, a začnete dávit, vypadnete z té krajiny a nejenže vám ujede autobus, ale je vám tak blivno, že si musíte sednout na špinavou krajnici, aby se vám žaludek zklidnil. Vyjdete si na procházku vědomím potenciálního zaměstnavatele, jestli si vás nechce najmout pod cenou, a dozvíte se, že se spolu s dalšími snaží zamést pod koberec důkazy o podvodných praktikách v průmyslové výrobě, když ten či onen lacino vyrobený těsnicí kroužek, vačka, či kardanový závěs nevydrží zátěž, praskne a zaviní tak smrt stovek lidí, kteří se s řevem zřítí z výšky několika kilometrů vstříc své záhubě. A zkuste si pak takovou práci vzít, a to i když už měsíc dlužíte na činži. To prostě nejde.

Vážně - naslouchám cizím myšlenkám, jenom když mi hoří půda pod nohama, když mě ulici za ulicí pronásleduje stín a já ho ne a ne setrást, když mi zedník, který měl po mně opravit škody napáchané netěsnicí sprchou, předá s blaženým, sjetým úsměvem účet o tři sta šedesát doláčů vyšší, než jsem očekával. Nebo ve chvílce lidské slabosti.

Ale celý týden po tom jsem učiněná troska. Týden a týden.

A to proto, že nemůžete, prostě nemůžete, absolutně nemůžete vědět, za co lidé

doopravdy, skutečně stojí, dokud se neprojdete jejich myslí. Kdyby měl Tomáš Akvinský můj dar, brzy by se z něj stal poustevník a jen občas by zavítal do mozečku ježka či ovečky. Ve chvílce lidský slabosti.

Proto jsem si za celý život - a pokud si dobře vzpomínám, dělal jsem to od pěti šesti let, možná ještě dřív - ze všech těch, co věděli, že dokážu "číst myšlenky", pustil k tělu jen jedenáct, možná dvanáct lidí. Tři z nich to proti mně nikdy nepoužili, nikdy se mě nesnažili využít nebo zabít, když jsem se nedíval. Dva z nich byli můj otec a matka, párek laskavých černých lidiček, kteří mě poměrně pozdě ve svém životě adoptovali a teď už byli po smrti (jenže asi i na druhém břehu si o mě pořád ještě dělají starosti) a po nichž se mi hodně stejskalo, zvlášť v takovýchhle momentech. Těch zbylých osm, devět tohle vědomí natolik odpuzovalo, že mi buďto nedovolili přiblížit se k nim ani na míli (jedna slečna se pro větší bezpečí vystěhovala ze země, i když její myšlenky byly zatraceně nevinnější a nudnější, než si myslela), nebo se mi snažili vyrazit mozek, když jsem přestal dávat bacha - z té dávný zlomeniny ramenní kosti pořád ještě šílím bolestí dva dny před deštěm - nebo se mě snažili využít tak, aby z té známosti vytrískali prachy. Neměli dost rozumu, aby si dali dohromady, že kdybych skutečně dokázal svou schopnost využít a vydělat majlant, asi bych nežil z ruky do huby jako nějaký přestárlý studentík, který se bojí odejít z univerzity do reálného života.

Pitomečci jedni přitroublí.

Poslední z těch tří, kteří tuhle informaci proti mně nikdy nevyužili, byla kromě mamky a tatky Allison Rocheová. A ta teď seděla naproti mně na stoličce, v půlce května, ve středu, pár hodin po poledni, v centru alabamského městečka Clanton. Mačkala si kečup na typicky americký hamburger a ve jménu jedné jediné mizerné silvestrovské epizodky, s Harpem a jeho sourozenci, na mě naléhala (byli jsme tam jenom my dva a kuchař) a pak si počkala na odpověď.

"Radši bych si nechal skunkem postříkat nohu," odpověděl jsem.

Z chromového stojánu si vzala ubrousek a jala se utírat kečup, který neskončil na housce se sezamovým semínkem, ale přizdobil umakartový povrch stolu. Změřila si mě zpod hustých, lesklých řas - ten netrpělivý pohled a fialové oči fakt musely zabírat, když je vybalila na bojovné svědky obhajoby. Allison Rocheová byla hlavním náměstkem státního návladního okresu Jefferson. Kancelář měla v alabamském Birminghamu. A my teď seděli poblíž, v Clantonu, na tajné schůzce nad typicky americkými hamburgry - tři roky poté, co jsme si užili nemírné množství šampaňského, vypůjčených černobílých komedií z třicátých let a černobílého sexu. Jednoho výjimečně nablblého Silvestra.

Jedenáct let přátelství. A jednou, jen jednou - skvělý příklad toho, co se stane ve chvílce lidský slabosti. Címž nechci říct, že to nebylo úžasné, protože bylo, přímo absolutně úžasné; ale už jsme to spolu nikdy nedělali a nezmínili jsme o tom od toho rána, co jsme rozloupili oči a podívali se na sebe tak, jak se lidi dívají na explodující konzervu se sardinkami, přičemž jsme oba unisono zaúpěli *kristepane*. A mlčeli jsme se o tom až do tohodle památného odpoledne v té špeluňce, kam jsem jí po fakt divným telefonátu vyjel z Montgomery na půl cesty vstříc.

Opravdu se nedá říct, že by kuchař, Američan jako ze žurnálu, byl dvakrát nadšený z rozložení pigmentace u našeho stolu. Ale já mu do hlavy nelezl a nechal jsem ho myslet si, co chce. Časy se navenek mění, ale vnitřní krajina je pořád špinavá.

"Nechci po tobě nic než to, aby sis s ním popovídal," zkusila to znovu a hodila po mně tím pohledem. S tím pohledem mám potíž. Není úplně upřímný, ale není ani úplně falešný. A je dost falešný k tomu, aby rozezněl vzpomínky na onu noc, kterou jsme strávili na podlaze, na gauči, na stolku na kafe mezi jídelnou a kuchyňkou, ve vaně a po devatenáct minut v prostorné skříni na šaty, která silně voněla po cedru a panenství. Hodila po mně tím pohledem a využila té vzpomínky až nadoraz.

"Ale já si s ním nechci popovídat. Čistě mimochodem, ten člověk je bestie a já mám lepší věci na práci než jezdit do Atmore a toulat se postiženým mozkiem takovýho zkurvenýho magora, nehledě na to, že z těch sto šedesáti sedmdesáti lidí, kteří odešli na pravdu Boží v onom elektrickém křesle, včetně původního modelu Žlutá máma, kterou poslali do šrotu v roce 1990, bylo zhruba sto třicet barevné pleti a pod tím by sis neměla představovat kůži ani o poznání světlejší než to kafe, který máš právě v tomhle okamžiku po své levici, čímž chci říci, že já, přímo

nadprůměrně vzdělaný Afroameričan, jenž si váží těch mnoha litrů svojí černošské krve, nejsem takový pošuk, aby se mi zachtělo navštívit rasistický, homosexuály zaměřený nápravný zařízení jako Holmanovu věznici, děkuji pěkně."

"Už jsi skončil?" odfrkla si a utřela si ústa.

"Jo. Skončil. Případ je uzavřen. Najdi si někoho jiného."

To nechtěla skousnout. "Nikdo jiný už nezbyl."

"To není možný. Zavolej Společnosti Charlese Fořta. Do Mensy. Do Risku. Na nějakou placenou astrologicko — para — psychologickou horkou linku. Že by se nenašel nějaký napůl senilní senátor s placeným tajemníkem na plný úvazek, co se už několik let snaží protlačit oběma komorami zákon, který by financoval přesně takový idiotský výzkum? Co takhle Rusové... po pádu říše zla by už nemusel být takový problém dozvědět se, jak pokročili s výzkumem Kirlianovy aury, nebo na čem ti parchanti vlastně dělali. Nebo bys mohla -"

"*Přestaň, Rudy!*" zaječela na mě z plných plic.

Kuchařovi vypadla špachtle, kterou seškrabával špínu z roštu. Zas ji sebral. Podíval se na nás a z jeho tváře se dalo vyčíst (myšlenky jsem mu nečetl), *jestli ta bílá coura ještě jednou zařve, zavolám poldy.*

Změřil jsem si ho pohledem, o který se neprosil, a tak se vrátil ke svým povinnostem, aby zvládl nával lidí, kteří sem chodí po práci. Ale z toho, jak měl propnutá záda a z úhlu jeho hlavy se dalo vyčíst, že tohle nepřejde mávnutím ruky.

Naklonil jsem se k ní a co možná nejvážnějším tónem jsem jí tiše, měkce řekl: "Poslouchej mě, Ally, kámoško moje. Už dlouho jsi jedna z mála blízkých lidí, na který se můžu spolehnout. Máme za sebou pár let a ty jsi mi nikdy, nikdy nezavdala příčinu, abych se cítil jako zrůda. Takže fajn, já ti věřím. Věřím ti ve věci, která mi způsobuje neuvěřitelnou bolest. Ve věci, která by mě mohla zabít. Nikdy jsi mě nezradila a nikdy ses mě nesnažila využít.

Až doteď. Dneska je to poprvé. A musíš uznat, že racionálněji by už vypadalo, kdybys mi začala tvrdit, že jsi v kasinu prohrála poslední cent, že dlužíš mafii milion dolarů a co kdybys se já sebral a odjel na výlet do Las Vegas nebo Atlantic City, kde bych se prošel mozkem pár prachatých hráčů pokeru a vyhrál dost peněz, aby tě gangsteři neodpráskli. I kdybys na mě přišla s touhle hnusárnou, i to bych pochopil spíš než *tohle!*"

Vypadala zoufale. "Nikdo jiný už nezbývá, Rudy. *Prosím!*"

"O co ti vlastně kráčí? No tak, řekni. Něco mi tajíš, něco přede mnou skrýváš nebo zalháváš -"

"*Já nelžu!*" Už podruhé na mě byla najednou příšerně, totálně našťvaná. Její hlas se odstříkl od bílých vykachlíkovaných zdí. Kuchař se po tom výkřiku obrátil, vykročil k nám a já vklouzl do jeho krajiny, uhladil zježená stébla jeho umělého povrchu, rozehnal mraky a navrhl mu, aby si zašel do zadu na jednu cigaretu. Naštěstí tak pozdě odpoledne neměl v tom elegantním, typicky americkém podniku žádné štamgasty.

"Šmankote, co kdyby ses na chvíli uklidnila," navrhl jsem.

Zmačkala papírový ubrousek do kuličky.

Lhala, něco zakrývala, něco mi zatajovala. Věru nemusíte být telepat, abyste si tohle spočítali. Čekal jsem, důkladně a nedůvěřivě jsem si ji prohlížel a pak si najednou vzdychla a mně blesklo hlavou, *tak tady to máme.*

"Čteš mi myšlenky?" zeptala se.

"Neurážej mě. Známe se moc dlouho."

Vypadala zkormouceně. Fialová barva jejích očí ještě potěmněla. "Promiň."

Ale ona to nezačala rozvíjet. Nenechal jsem se převézt. Čekal jsem.

Po chvíli tiše, velmi tiše řekla: "Myslím, že jsem do něj zamilovaná. A *věřím mu*, že je nevinný, když to tvrdí."

To jsem opravdu nečekal. Nezmohl jsem se ani na odpověď.

Bylo to neuvěřitelné. Na beton neuvěřitelný. Byla hlavním náměstkem státního návladního a právě ona obžalovala Henryho Lake Spanninga z vraždy. Ne jenom z jedné vraždy, z jednoho impulzivního zabití, které člověk spáchá v žáru sobotní noci a nedělního rána ho už hluboce lituje (ačkoli i to se ve svrchovaném státě Alabama trestá smrtí na elektrickém křesle), ale série těch nejodpornějších, nejohavnějších vražd v dějinách Alabamy, v dějinách slavného Jihu, v dějinách celých Spojených států. Možná dokonce v historii celého nešťastného lidského vesmíru, kde se člověk po stehna brodí krví nevinných mužů, žen a dětí.

Henry Lake Spanning byl zrůda, živoucí epidemie, stroj na zabíjení bez svědomí či jakýchkoli rysů, které by se daly nazvat aspoň vzdáleně lidskými. Henry Lake Spanning se provraždil šesti státy - dohnali ho v Huntsvillu, ve velkém otevřeném kontejneru na zeleninu za supermarketem, kde dělal něco tak příšerného a nelidského s mrtvolou pětadesátileté uklízečky, nebo spíš s tím, co z ní zbylo, že ani bulvární plátky nenašly jiné slovo než *nepopsatelné*, ale nějak policajtům dokázal utéct a nějakým způsobem unikl zátahu a nějak se domákl, kde žije poručík pověřený jeho stíháním a nějak proklouzl do jeho čtvrti, zatímco se poručík hmoždil se stavěním zátarasů - a vykuchal poručíkovu manželku a jeho dvě děti. Taky jejich kočíčku. A pak ještě párkrát zabíjel v Birminghamu a Decaturu a tehdy už mu šibalo tak, že se na něj znovu navěsili policajti a tentokrát ho dostali a pohnali před soud. A Ally vedla žalobu proti téhle slizké kreatuře.

Panečku, to byl nějaký cirkus. I když ho podruhé a tentokrát definitivně chytili okrese Jefferson, kde za sebou nechal tři brutálně znetvořené mrtvoly (s tak odporně podobným modem operandi, že bylo zcela jasné, kdo to spáchal), vraždil v dvaadvaceti ze sedmašedesáti okresů a každičký z nich ho chtěl soudit na své půdě. Pak tu bylo pět dalších států, kde také zabíjel, až se počet obětí vyšplhal na šestapadesát. A každý z těch států chtěl, aby ho vydali právě jim.

Považte, jak to teď ta chytrá, rychlá a uhlazená Ally zařídila: nějak se prokecala až k ministru spravedlnosti, nějak na něj zapůsobila téma svýma fialovýma očima a tak dlouho do něj hučela, až ho přiměla ustanovit precedent. Ministr spravedlnosti státu Alabama umožnil Allison Rocheové sloučit jednotlivá obvinění do úhrnné obžaloby, takže Spanning se musel zodpovídat ze všech devěťadvaceti alabamských vražd najednou. Nejvyšším státním soudům pečlivě doložila, že Henry Spanning představuje pro společnost tak jasné a zřetelné nebezpečí, že obžaloba bude riskovat (hodně riskovat) a pokusí se dohodnout na jednom místě soudu. Pak se jí podařilo uchlácholit všech jednadvacet po hlasech bažících žalobců v jednotlivých okresech a shrnula případ takovým způsobem, že oslnila úplně každého, včetně obhájce, který vykřikoval cosi o protiprávnosti úhrnné obžaloby od té chvíle, co s ní přišla.

A vymohla si rychlý rozsudek poroty ve všech devěťadvaceti bodech obžaloby. Pak se ještě víc vytáhla, když byl vynesena verdikt a šlo o výši trestu, a dokázala mu *dalsích* sedmadvacet vražd spáchaných stejným způsobem, z těch pěti zbylých států, a pak už nezbývalo než poslat Spanninga - v podstatě za šestapadesát vražd - na křeslo za 'Yellow Mama'.

A zatímco si politici a velká zvířata šeptali, že Ally čeká povýšení, Spanning měl zasednout do toho nového elektrického křesla v Holmanově vězení, které zkonstruovala společnost Fred A. Leuchter Associates z Bostonu v Massachusetts. Tohle křeslo za jednu dvěstěčtyřicetinu sekundy vyvine 2640 voltů čiré jiskřící smrti, šestkrát rychleji než za tu jednu čtyřicetinu sekundy, kterou to trvá, než mozek něco ucítí - podle mého názoru je to pro takového ksindla jako Spanning až příliš humánní poprava, víc než trojnásobek smrtící rány sedmi set voltů, která zničí mozek.

Ale jestli budeme mít štěstí - a stanovený den odchodu se už blížil - když budeme mít štěstí a jestli existuje Bůh a Spravedlnost a Přirozený řád a všechny tyhle hezký věcičky, pak Henry Lake Spanning, tahle špína, tahle krysa, tenhle tvor, který žil jenom proto, aby ničil... skončí jako hromádka svinskýho popele, kterým by někdo mohl pohnojit květinový záhon a dát tak tomuhle zvrhlíkovi jedinou příležitost být lidstvu jakkoli užitečný.

Takže moje kamarádka Allison Rocheová po mně chtěla, abych si "popovídal" zrovna s *tímhle* chlápkem v Holmanově vězení v Atmore, Alabamě. Sedí si tam v cele smrti, čeká, až mu vyholí jeho šílenou hlavu, rozříznou nohavice u kalhot, vysmaží mu jazyk na černý škvarek jako ovčí vnitřnosti... moje kámoška Allison po mně chtěla, abych si šel "popovídat" s otrlým zabijákem, proti němuž žralok kladivoun vypadá jako učiněný beránek. Pokecejte si s ním a projděte se jeho krajinou a přečtěte si jeho myšlenky, pane Telepate, a využijte svých báječných mytických mimosmyslových schopností: téhle prima, senzační schopnosti, díky níž jsem celý život zůstal vandrák - no, ne tak docela vandrák: přece jenom mám slušný byt a vydělávám si slušné peníze, byť sporadicky. Snažím se řídit radou Nelsona Algrena a nezaplést se s holkou, která má větší problémy než já, a někdy mám dokonce vlastní auto, ačkoli to teď tak zrovna neplatí - moje nesplacený

camaro mi sebrali, a to vám říkám, nebyli to ani westernoví tvrdáci jako Harry Dean Stanton nebo Emilio Estevez -, ale vandrák - jakže to Ally formuluje? - jo, "který si plně neuvědomuje svůj ohromný potenciál" - vandrák v tom slova smyslu, že si nedokážu udržet práci a že mám pořád pěkný pech, a to přesto, že jsem vystudoval Rhodesovu univerzitu, což je o dost víc, než by chudší mladší šůviks mohl od života čekat, i takovej Rhodes by na mě byl z celého srdce pyšnej. Takže povětšinou vandrák, i přes *vynikající* vzdělání z Rhodesovy univerzity a laskavé, chytré a milující rodiče, ačkoli to byli pěstouni - kruci, právě proto, že to byli pěstouni - kteří umřeli s tou skličující jistotou, že jejich jediné dítě skončí jako toulavá zrůdička, která se nebude schopná slušně zaopatřit, uzavřít fungující manželství nebo vychovat děti, aniž by se bála, že jim předá tu svou zvláštní noční můru... tu úžasnou schopnost opěvovanou v písničkách i zkazkách... kterou zjevně nikdo jiný nemá, ačkoli já vím, že někde, někdy, nějak museli být i další! Tak jděte, pane Zázrak, nablýskaný černý Cagliostro moderního světa, jděte se svou prima, senzační schopností, jejíž existenci se naivní blbečci a blázni do UFO snaží prokázat nejméně padesát let, kterou nikdo nedokázal izolovat tak jako já a která mě, mě jediné izolovala, jo, rád bych vám řekl něco o *izolaci*, bratři moji... Tak tady jsem, Rudy Pairis, ten chlápek, který si tu a tam přivydělá tou prima, senzační mimosmyslovou schopností, žil zatím ve třinácti státech a dvakrát tolik městech za těch třicet let, chlápek, co chodí na procházky cizími mozky. To jsem já, ten pán, kterej vám přečte myšlenky a po kterým se teď chce, aby si udělal výlet do vědomí zabijáka, který vyděsil půlku světa. A žádá mě snad jediný člověk na světě, kterému nedokážu nic odmítnout. A, pozor na to - já jsem ji chtěl odmítnout. Vlastně jsem ji odmítal každým svým dechem. Cože? Jestli to udělám? Jasně, to se ví, jasně, zajedu do Holmanova vězení a projdu se vědomím toho zvrhlého křiváka. Jasná páka. Máte dvě šance - malou a žádnou.

Tak tohle všechno mi procházelo hlavou mezi jedním mastným dvojitém cheeseburgrem a dvěma hrníčky kávy.

A nehorší na tom bylo, že Ally s ním má poměr. *Ally!* Ne nějaká pitomá blondýnka... ale Ally. Nemohl jsem tomu věřit.

Ne že by bylo tak neobvyklé, aby se ženy zamilovaly do chlápku v lapáku, aby podlehly jejich "kouzlu", začaly si s nimi dopisovat, nosit jim sladkosti a cigarety, navštěvovaly je jako manželky, kupovaly jim drogy a pašovaly je dovnitř v místech, kde tampón nikdy nesvítí, psaly jim dopisy, které byly čím dál tím exotičtější, čím dál tím důvěrnější, erotičtější a emocionálně závislejší. No a co, takových bylo - k tomuto fenoménu existují stovky psychiatrických pojednání, stejně jako studie o ženách, které jedou po policajtech. No a co, takových opravdu bylo: stovky žen každý rok těmhle chlapům pišou, navštěvují je, staví si kolem nich vzdušné zámky, souloží s nimi, předstírají, že i ta nejhorší sorta - muži, co znásilňovali, bili ženy a zneužívali děti, chroničtí uhrovní pedofilové, vrazi, lupiči, co starým paním rozdrtili lebku kvůli několika stravenkám, teroristé a falešní hráči... že jednoho krásného slunného imaginárního růžového dne tihle slabomyslní grázlové vyjdou na svobodu, chytanou druhý dech a začnou hákovat od devíti do pěti. Rytíři v zářivé zbroji. Každý rok se stovky žen vdají za tyhle chlapy, jen aby se v tu ránu dostaly do kouta vinou jejich mazaného, podvodného, hnusného, lživého, křupanského, návykového chování, protože těch pár sporadických let na svobodě dělali *přesně tohle*: nabrnkli si je, okradli je, vysáli je, udělali si z nich povolné nástroje, připravili je o poslední cent, šťastný domov, duševní zdraví či schopnost znovu někomu důvěřovat nebo někoho milovat.

Jenže tohle nebyla nějaká chudá, negramotná nedospělá žena. Tohle byla *Ally*. Málem se jí povedl neuvěřitelný právnícký husarský kousek, když pět ministrů spravedlnosti nalomila natolik, aby jí takřka kývli na úhrnnou obžalobu za zločiny spáchané v jiných státech Unie! To nikdo nikdy nedokázal a teď to asi už nikdy nedokáže. Ale měla na to. A pokud nejste u soudu pečení vaření, nedokážete ocenit, jak vysoký je tenhle právnícký Everest.

Takže tu sedím s Ally a ona mě krmí takovými kecy. Ally, moje nejlepší přítelkyně, která se mě stokrát zastala, žádná chmatačka, ale šerif s ocelovými očima, přes čtyřicet, dávno ne nevinná, rozumná ženská, která už všechno viděla. Zocílilo ji to, ale nestal se z ní cynik, je tvrdá, ale ne sobecká.

"Myslím, že jsem do něj zamilovaná." To řekla.

"Věřím mu, že je nevinný, když to tvrdí." To řekla.

Podíval jsem se na ni. Neuběhla ani vteřina. Byl to ten moment, kdy se vesmír rozhodne natáhnout se a umřít. A já jí řekl: "Takže když si jseš jistá, že tenhle vzor všech ctností *není* zodpovědný za padesát šest vražd - těch, o kterých víme - a kdo má sakra tušit, o kolika dalších nevíme, protože on podle všeho začal už ve dvanácti - pamatuješ na ty noci, kdy jsme seděli a ty jsi mi vyprávěla všechny ty sračky o něm a ježila se ti při tom kůže - *pamatuješ?* - teda když jseš tak skálopevně přesvědčená, že ten člověk, kterého jsi za jedenáct tejdnu u soudu dostala na křeslo, je nevinný a nezmasakroval polovinu lidí na téhle planetě - tak proč po mně chceš, abych zajel do Holmanova vězení, trmácel se celou cestu do Atmoru, jen abych se prošel ve vědomí chlapíka, který je přímo k zulíbání?"

To ti tvoje ženská intuice nenapovídá, že je čistý jako lilium? Cožpak opravdová láska nevede tvou rozkošnou mladouckou prdýlku po cestě rozkoše dostatečně jistým krokem?"

"Nevytahuj se na mě, ty chytráku!"

"Čože?" nevěřil jsem svým uším.

"Říkala jsem, aby ses na mě nevytahoval, ty zatracenej výmluvnej chytrolíne!"

Tak teďka jsem byl načuřenej zase já. "Ne, chytrák bych rozhodně neměl být - měl bych být tvůj poník, tvůj pejsek, tvůj kouzelníček, zrůdička, co dokáže číst myšlenky! Zajed' do Holmanova vězení, Pairisi, zajdi k těm zvířeckým buranům, posad' se do cely smrti vedle ostatních negrů a popovídej si s jedním bělochem, co už v té cele strávil nějaký tři roky. Usad' se hezky vedle toho krále upírů a ponoř se do té popelnice, co má místo mozku - to vám bude ale *rozkoš*, ani bych nevěřil, že mě o to požádáš - a přečti si to vařené hovno, kterému on říká mozek, a uvidíš, jestli nás tahá za nos. Tak to bych měl udělat, rozumím tomu správně? Místo toho, abych dělal chytráka. Souhlas? Pronikl jsem všemi významovými vrstvami, kámoško?"

Zvedla se. Dokonce ani neřekla: *Jdi do hajzlu, Pairisi!*

Jenom mě vši silou udeřila.

Flákla mi jednu pořádnou přímo přes pusu.

Cítil jsem, jak se mi horní zuby zakously do spodního rtu. Na jazyku krev. Hlava mé brněla jako po delším pobytu ve zvonici. Měl jsem dojem, že v tu ránu spadnu ze stoličky.

Když jsem se zase sebral, jenom tam zahanbené postávala, vypadala zklamaná a příšerně našťavaná a ještě k tomu měla starost, jestli mi nezpůsobila otřes mozku. Všechno tohle najednou. Navíc vypadala, jako by jí spadlo lízátko do kanálu.

"Tak jo," souhlasil jsem unaveně a zhluboka si povzdychl. "Tak jo, jen se uklidni. Setkám se s ním. Udělám to. Klídek."

Nesedla si. "Neublížila jsem ti?"

"Ne, ovšemže ne," odpověděl jsem a přes veškerou snahu se mi nepodařilo zformovat na tváři úsměv. "Jakpak bys někomu mohla ublížit, když mu vyrazíš mozek do klína?"

Stála tam nade mnou, já jsem se nejistě držel pultu, když jsem po té ráně udělal na stoličce půlobrat. Stála nade mnou s ubrouskem zmačkaným v pěsti, její tvář mi říkala, že ona není žádný jeliman, že se už známe tak dlouho, že o nic takového mě ještě nikdy nepožádala, že kdybychom byli dobří kamarádi a já ji miloval, měl bych vidět, jak hrozně trpí, že sama má rozporuplné pocity, že potřebuje vědět, *opravdu* potřebuje vědět nade vši pochybnost a pro lásku Boží - ona v Něj věřila, já ne, ale ať tak či onak, na tom nesešlo - a udělal bych to pro ni, prostě bych to *udělal* a schoval si ty kecy od cesty.

Tak jsem pokrčil rameny a rozpráhl paže jako člověk, který už nemá kam jít, a zeptal jsem se: "Jak ses do toho dostala?"

Prvních patnáct minut svého tragického, leč sympatického příběhu, kterému jsem se prostě nemohl posmívat, mi odvyprávěla pořád ještě na nohou. "Smarjápanno," nevydržel jsem to po čtvrt hodině, "Ally, aspoň si sedni. S tím umaštěným ubrouskem v ruce vypadáš fakt jako blázen."

Dovnitř vešlo pár teenagerů. Čtyřhvězdičkový kuchař už vzadu dokouřil reťka, uklidňoval nás svou přítomností, chodil po dřevěné podlaze a servíroval zaručený infarkt po americku.

Zvedla elegantní kufřík a beze slova, pouhým pokývnutím mi naznačila, abychom si od nich odsedli tak daleko, jak to jen půjde, ke stolku pro dva u okna, a pokračovali v diskusi nad různými způsoby sociální sebevraždy, které se nabízejí nerozvážnému a až ztřeštěně odvážnému gentlemanovi barevné pleti, pokud se nechá přesvědčit prohnanou a přesvědčivou, protřelou a přitažlivou ženskou úplně jiné barvy kůže.

Tak se podívejte a uvidíte.

Podívejte se na ten kufřík. Chcete vědět, co je tahle Ally, Allison Rocheová zač? Tak chvíli dávejte pozor.

Když v New Yorku nějaký mladý rádobymanažer reklamní agentury vleze dostatečnému počtu lidí do zadku, trochu se vzmuže a chce se vytáhnout, má potřebu být reprezentativní, musí každému ukázat, že má moc, tak si ze všeho nejdřív koupí plášť značky Burberry, pásek si švihácky stáhne vzadu, aby pláštěm mohl házet sem a tam, a jako páv se projde celou kanceláří.

Když si v Dallasu pozve žena generálního ředitele nějakých šest až osm nejvyšších manažerů i s manželkami na přátelskou, chtěně neformální večeři bez jmenovek u stolu, bez vidliček na předkrm a bez obřadnosti - a tady mluvíme o ženě, která nelétá concordem, ale se společností Virgin Air - má to natolik v paži, že nemusí vystavovat skleničky od Orrefors, ale vystačí si s těmi od firmy Kosta Boda a dokáže vypustit z úst, že ji něco *nesere*.

Člověk jako ona má všechno pod kontrolou, je tak tolerantní, že se vám nemusí vysmát kvůli vašemu ubohému, pitomému hodobožovému obleku od Armaniho, nebo vaší ložnici ve stylu Laura Ashley, nebo že si přivyděláváte psaním do Televizního programu. Už víte, co tím chci říct? Ally Rocheová je ten člověk, u kterého se vám stačí podívat na značku kufříku - to vám řekne všechno o síle její osobnosti, protože je to Atlas. Ne Hartmann. Abyste rozuměli - ona by si kufřík od Hartmanna mohla dovolit, mohla by si dovolit tu bezvadnou kanadskou kůži na řemeny, nejlepší model bratru za devět set padesát doláčů, na úrovni značek jako Orrefors a Burberry, prsíček z perličky a Mouton Rothschild ročník 1492 nebo 1066, nebo který je vlastně nejdražší, jezdit rollsem místo bentleym, a to jediný rozdíl je v masce chladiče... ale ona se *nepotřebuje* předvádět, nepotřebuje chodit jako páv, a tak si koupí kufřík Atlas. Ne nějaký neslaný nemastný, předposraný Louis Vuitton nebo Mark Cross, který nosí všechny rozvedené paničky z realitek, ale Atlas. Irská, ručně vydělaná kůže. Na zakázku vyčiněná hovězí useň. Vyčiněná v Irsku teroristy z IRA, kteří teď nemají co na práci. Prudce elegantní. A přitom zdrženlivé. Vidíte ten kufřík? A už víte, proč jsem jí řekl, že to udělám?

Vzala si ho z místa, kde ho měla od první chvíle, a přešli jsme k tomu stolku pro dva u okna, dál od kuchaře a adolescentů. Pak se na mně zadívala, jestli jsem v tom správném rozpoložení, a navázala na to, co už řekla.

Dalších třináct minut pod velkými umaštěnými hodinami na zdi vyprávěla vsedě. Abychom byli přesní, v několika pozicích. Pořád si v té židli poposedávala, jako člověk, kterému se nelíbí výhled na svět z toho okna, jako člověk, který doufá v hezčí horizont. Ten příběh začal skupinovým znásilněním, když jí bylo třináct, a rozvíjel se v téhle linii: dvě rozvrácené pěstounské rodiny, náhradní otcové, kteří se s ní občas mazlili, intenzivní studium a tedy i skvělé známky jako náhražka za štěstí, léta na právnické fakultě univerzity Johna Jaye, nevydařený pokus o manželské štěstí, když jí táhlo na třicet, a ta dlouhá a nešťastná cesta od úspěchu k úspěchu, která ji dovedla až do Alabamy. Taky mohla skončit v horší díře.

Znám Ally už dlouho a spolu jsme strávili týdny a měsíce. A to se ani nezmiňuji o Silvestru s bratry Marxovými. Ale z toho, co mi řekla, jsem předtím nic moc neslyšel. Skoro nic.

Je to zvláštní, jak to na tomhle světě chodí. Jedenáct let. Myslel jsem si o sobě, že bych to vytušil, měl ánunk, něco na ten způsob. Jak to, že jsme tak domýšliví a myslíme si, že jsme s někým přátelé, když o nich doopravdy nic nevíme?

Co to jsme, nějakí náměsíčníci? Chci tím říct: co si to hergot o sobě *myslíme*?!!

A bylo dost dobře možné, že by se jinak nikdy nenašel důvod, abych si všechno tohle vyslechl, o té opravdové Ally, ale teď mě žádala, abych šel někam, kam se mi zoufale nechtělo, a udělal něco, z čeho se mi ježily vlasy hrůzou na hlavě, a proto chtěla, abych o ní věděl co možná nejvíc.

Svitlo mi, že těch samých jedenáct let mezi námi ani jí nebylo dost na dokonalý, křišťálově čistý vhled do duše Rudy Pairise. Nesnášel jsem se za to. To zatajování, obcházení, předhazování pouhých zlomků a zneužívání kouzla osobnosti, kde by

pravda bolela. Nikdy jsem nestudoval do hloubky, ale zato jsem byl rychlý; a trápení a bolistky podobné těm Allyiným jsem v sobě hluboko pohřbil. Nikdy jsem se jí nemohl vyrovnat, ale pořád jsem měl strach, že přijdu o její přátelství. Až moc mi to připomínalo člověka, který stojí po boky v prudké, ledové řece. Na kluzkých kamenech.

Ve vyprávění teď došla k bodu, kdy obžalovala Spanninga; nesmírně důkladně, pečlivě a bezchybně nahromadila, vytrídila a roztrídila důkazy, brilantně případ zinstrumentovala, a tak porota Spanninga prohlásila vinným ve všech devětaadvaceti bodech obžaloby a v trestní fázi mu přiřkla všech šestapadesát obětí. Vražda prvního stupně. Ukladná vražda prvního stupně. Ukladná vražda prvního stupně se zvláště ošklivými přítěžujícími okolnostmi. Ve všech devětaadvaceti bodech. Trvalo jim to slabou hodinku. Nezbyl dokonce ani čas na polední přestávku. Trvalo jim to jednapadesát minut, než se vrátili s verdiktem vinen ve všech bodech obžaloby. Míň než minuta na jednu vraždu. Tak tohle Ally dokázala.

Jeho advokát argumentoval, že nebyla prokázána přímá souvislost mezi šestapadesátým zabitím (v Alabamě vlastně jen devětaadvacátým) a Henry Lake Spanningem. Ne, nechytli ho na kolenou, jak kuchá pořezané tělo poslední oběti - místní desetileté školačky Gunilly Ascherové, které ujel autobus a kterou Spanning sebral tak míli od jejího domova v Decaturu - ne, nechytli ho na kolenou s otvírákem na konzervy v lepkavých nikách, ale způsob zabití byl stejný a on byl tady v Decaturu na útěku z Huntsvillu, kde ho lapli v tom kontejneru, právě když byl v *plné práci* na té stařence. Nechytli ho, jak se svýma jemnýma, útlýma ručkama hrabe ve vnitřnostech mrtvoly Gunilly Ascherové, z níž se pořád ještě kouřilo. To je toho. Byli si stoprocentně jistí, že právě on je ten hromadný vrah, to monstrum, zrůda utržená ze řetězu, jehož metody byly tak ohavné, že se noviny ani nepokusily dát mu nějakou rádobychytou přezdívkou jako Škrtič nebo Rezník amatér. Porota vyšla za jedenapadesát minut a všichni její členové vypadali, že je jim nevolno, že se budou moc a moc snažit, aby zapomněli na to, co slyšeli a viděli, ale že se jim to stejně nepodaří a že jim je dost líto, že se tentokrát ze své občanské povinnosti nedokázali vyvléknout.

Souravě vešli dovnitř a oznámili omráčené soudní síni: hej, přikurtujte toho slizkého červa na křeslo a smažte ho, dokud ho nebudete moci servírovat na skořicový topinco k snídani. Tak tohle byl ten chlápek, do kterého se Ally zamilovala. Člověk, kterého teď pokládala za nevinného.

Vážně něco uhozenýho.

"No a jak ses... ehm, jak ses...?"

"Jak jsem se do něj zamilovala?"

"Jo. Přesně."

Na chvíli zavřela oči a stiskla rty, jako by jí uteklo stádečko slov a ona teď honem nevěděla, kde ho najít. Vždycky jsem věděl, že je tajnůstkářka, že si spoustu důležitých věcí z vlastní minulosti nechává pro sebe - krucinál, vždyť jsem až dodneška netušil o tom znásilnění, o tom ledovci mezi jejím otcem a matkou, jakékoli detaily z jejího sedmi měsíčního manželství - věděl jsem, že krátce měla nějakého manžela, ale ne, co se stalo, a taky jsem věděl o jejích pěstounských rodinách, ale zase nic o tom, jak jí u nich bylo mizerně - tak jako tak, dostat z ní cokoli o téhle ztřeštěnosti bylo jak páčit vlastními zuby hřebíky z Ježíšových zápěstí.

"Ten případ jsem převzala, když Charlie Whilborg dostal mrtvici...", řekla nakonec.

"Na to si vzpomínám."

"Byl v práci nejlepším advokátem v civilních věcech, a kdyby se nesesypal dva dny předtím, než chytli..." Odmlčela se, protože jí nějak nenapadlo vhodné jméno, ale pak pokračovala: "... než chytli Spanninga v Decaturu, a kdyby v morganském okrese nebyli z tak velkého případu na větví a nepředali nám Spanninga do Birminghamu... seběhlo se to tak rychle, že s ním nikdo z nás neměl šanci promluvit... Byla jsem první, kdo se k němu vůbec *přiblížil*, všichni z něho měli takový strach, z toho, co *podle nich* byl..."

"Kolektivní halucinace, že jo?" neodpustil jsem si jako pravý chytrák.

"Sklapni. Když jsem ho poprvé vyslechla, náš úřad obstaral většinu nádenické práce. V práci to pro mě byla ohromná šance a já se do případu hrozně zabrala. Takže po prvním výsledku jsem se Spankym už moc času nestrávila, nikdy jsem se k němu nedostala tak blízko, aby mi došlo, co je to skutečně za člověka..."

"Spánky?" nevěřil jsem. "Kdo je sakra Spánky?"

Začervenala se. Skvrny jí nejdřív naskákaly u chřípí, rozšířily se v obou směrech k uším a pak nahoru k vlasům. Za těch jedenáct let se jí to stalo jenom několikrát, třeba když si upšoukla v opeře. *Lucia di Lammermoor*.

"Spánky?" opakoval jsem. "Ty si snad ze mě střílíš. Ty mu říkáš *Spánky*?" Zrudla ještě víc. "Jako tomu tloušťíkovi v *Malých roštácích*... ale no tak, tomu fakt nevěřím!"

Jenom mě častovala zuřivými pohledy.

Cítil jsem, že se co nevidět rozchechtám.

V tváři mi začalo škubat.

Znovu si stoupla. "Zapomeň na to. Prostě na to zapomeň, jo?" Vyrazila od stolku k východu na ulici. Po dvou krocích jsem ji chňapl za ruku a přitáhl ji zpátky, přičemž jsem se snažil nepuknout smíchy. "Oukej, oukej, oukej... omlouvám se... Fakt, vážně, na mou čest, čestný pionýrský - je mi to líto, a jestli ne, ať na mě spadne vesmírná laboratoř. Ale... musíš uznat... když jsi to na mě takhle zčistajasna vybalila... chci tím říct, no tak, Ally... Spanky!?! Chlapovi, který povraždil nejmín šestapadesát lidí, říkáš Spánky? A proč ne Mickey nebo Žabák nebo Alf...? Rozumím ti, proč mu neříkáš Pohanka, tohle mi vysvětlovat nemusíš, *ale Spanky???*"

A po chvílce zase jí začalo škubat ve tváři a pak se začala usmívat, i když se tornu mermomocí bránila, a za chvíli se už chechtala a volnou rukou se mě snažila praštit a pak se vyšklubla i tu druhou a stála tam a padala smíchy a zhruba tak za minutu si už zase sedla. Hodila po mně do kuličky zmačkaný ubrousek.

"To je z jeho dětství," vysvětlovala. "Býval tlustý a děti se mu posmívaly. Víš, jaké děti jsou... Spanninga zkomolili na Spankyho, protože *Malé roštáky* právě dávali v televizi a ... přestaň, Rudy!"

Konečně jsem se ztišil a udělal pár vstřícných gest.

Popuzeně a unaveně mě sledovala, dokud si nebyla jistá, že už na ni nebudu zkoušet nějaké slabomyslné srandičky, a pak pokračovala. "Když ho soudce Fay odsoudil k smrti, měla jsem v našem úřadu Spa... *Henryho* případ na starosti, až do odvolací fáze. To já jsem při přelíčení u jedenáctého obvodního soudu argumentovala proti udělení milosti, když se k němu Henryho právníci odvolali.

Když mu odvolací soud poměrem tři nula nepovolil odklad a Henryho právníci šli k Nejvyššímu alabamskému soudu, pomáhala jsem při přípravě detailního dokumentu o případu; když pak Nejvyšší soud odmítl rozhodnout ve věci odvolání, myslela jsem si, že je konec. Věděla jsem, že už nemají skoro žádný manévrovací prostor, zbýval jim už jen guvernér, ale ten by mu milost nikdy neudělil. *A je to*, myslela jsem si.

Když Nejvyšší soud před třemi týdny odmítl rozhodnout ve věci odvolání, dostala jsem od něj dopis. Poprava měla být vykonána příští sobotu a já nedokázala přijít na to, proč chce vidět právě mě."

"Ten dopis... se k tobě dostal jak?"

"Jeden z jeho advokátů."

"Já myslel, že už to vzdali."

"To já taky. Důkazy byly tak přesvědčivé - šest advokátů ex offio si našlo důvody, proč Henryho nemůžou obhajovat - není to prostě případ, kterým by si právník mohl udělat u veřejnosti oko. Jenom těch svědků na parkovišti u supermarketu v Huntsvillu... muselo jich být tak padesát, Rudy. A všichni viděli totéž a všichni Henryho identifikovali - postavili jsme ho do řady a dvacet, třicet lidí určilo jeho totožnost, mohlo jich být padesát, kdybychom potřebovali tak dlouhý zástup. A všechno to ostatní..."

Zvedl jsem dlaň. *Já vím*, říkala ta ruka ve vzduchu. Tohle všechno mi řekla. Jeden každý příšerný detail, dokud se mi nechtělo blít. Bylo mi, jako bych to všechno spáchal sám, tak živě to vyprávěla. Moje nevolnost z procházek v cizím vědomí byla v porovnání s tímhle ještě příjemná. Bylo mi z toho tak špatně, že jsem na to ani nedokázal pomyslet. Dokonce ani ve chvílce lidské slabosti.

"Takže přijde dopis od toho advokáta..."

"Myslím, že tohohle právníka znáš. Larry Borlan, dřív pracoval pro Americkou společnost za lidská práva, ještě předtím byl vrchní právní zástupce u alabamského zákonodárného sboru v Montgomery, dvakrát, třikrát vystoupil před Nejvyšším soudem. Skvělý chlap. Toho jen tak někdo neoblafine."

"A co o tom soudí on?"

"Myslí si, že Henry je naprosto nevinný."

"Úplně?"

"Úplně."

"Ale v případě jedné z těch vražd se naskytlo padesát nezaujatých svědků. Padesát, právě jsi to sama řekla. Padesát, klidně bys z nich mohla udělat přehlídku. Všichni ho natvrdo, bez jakýchkoli pochyb identifikovali. Stejný způsob zabití jako v ostatních pětapadesáti případech, včetně té školačky v Decaturu, když ho konečně dostali. A Larry Borlan si myslí, že to neudělal, jo?"

Přikývla. Tak trochu legračně stiskla rty, pokrčila rameny a přikývla. "Neudělal."

"Takže vrah je pořád na svobodě."

"To si Borlan myslí."

"A co si myslíš ty?"

"Já s ním souhlasím."

"Ježkovy brejle, Ally, snad nechceš troubit na poplach! Ty prostě pracuješ moc přesčas! Vrah je pořád ještě na svobodě, ale za ty tři léta, co je Spanning za katrem, nedošlo k ani jediné podobné vraždě. Tak copak ti tohle napovídá?"

"Říká mi to jenom to, že ať už je ten skutečný vrah kdokoli, je *daleko* chytřejší než my všichni dohromady a že místo něj půjde na smrt perfektní obětní beránek a že je buďto dávno daleko, v jiném státě, anebo sedí potichoučku tady v Alabamě, pozoruje a vyčkává. A usmívá se." Jako by jí to neštěstí protáhlo tvář. Začala trhat ubrousek na kusy. "Za čtyři dny se může přestat usmívat."

V sobotu večer.

"Fajn, uklidni se. No tak, řekni mi ten zbytek. Borlan za tebou zajde, na kolenou tě prosí, aby sis přečetla Spanningův dopis a...?"

"Neprosil mě na kolenou. Prostě mi předal dopis, řekl, že nemá ani nejmenší představu, co Henry napsal, ale že mě zná už dlouho, myslí si o mně, že jsem slušný, spravedlivý člověk a že by byl ve jménu našeho přátelství rád, kdybych si to přečetla."

"Takže sis to přečetla."

"Přečetla."

"Tak přátelství. Vypadá to, že jste byli *hodně* dobří přátelé. Možná jako my dva?"

Překvapeně na mě zírá.

Myslím, že i já jsem se na sebe překvapeně zadíval.

"Odkud tohle sakra přišlo?" divil jsem se.

"Jasně," opáčila, "odkudpak tohle sakra přišlo?" Uši jsem měl rudé a málem jsem začal něco o tom, že když ona může využívat naši eskapádu s bratry Marxovými jako páku, proč by mě to nemohlo štvát? Ale sklapl jsem a pro jednu jsem měl dost rozumu, abych obrátil list. "To musel být ale nějaký dopis."

Přišla dlouhá odmlka, v níž zvažovala, jestli mě za tu hloupou poznámku už dost potrápila, a potom všem byly vroubky smazány. A jakmile bylo skóre srovnáno, rozpovídala se o dopise.

Byl dokonalý. Byla to jediná vějička, jež by vzbudila pozornost mstitele, který vás dostal na křeslo. V dopise se psalo, že padesát šest není magické číslo smrti. Bylo víc, *daleko* víc nevyřešených případů, v daleko, *daleko* více státech - ztracené děti, lidé na útěku, nevysvětlená zmizení, staří lidé, univerzitní studenti, kteří stopovali o jarních prázdninách do Sarasoty, obchodníci, kteří šli uložit tržbu do nočního trezoru a nikdy se nevrátili domů na večeri, prostitutky, jejichž rozsekané kusy v černých igelitových taškách rozvezl po celém městě, a smrt, smrt a smrt nepočítaná a anonymní. Padesát šest, tvrdil dopis, to byl jenom začátek. A pokud ona, jen ona - Allison Rocheová -, moje kámoška Ally, zajede za ním do Holmanova vězení a promluví si s ním, Henry Lake Spanning jí pomůže všechny ty rozpracované případy uzavřít. Proslaví se v celé zemi. Mstitel neobjasněných vražd. Prominentní záhady rozřešeny. "Takže sis ten dopis přečetla a jela..."

"Ne hned. Ne okamžitě. Byla jsem přesvědčená, že je vinen, a byla jsem si po víc než třech letech práce na případu hodně jistá, že když mi tvrdí, že vyplní všechny mezery, taky to udělá. Jenže se mi to prostě nelíbilo. V soudní síni jsem byla vždycky hrozně nervózní, když jsem se dostala k němu, k lavici obžalovaných. To ty jeho oči, nikdy je ode mě neodtrhl. Jsou modré, Rudy, už jsem ti to řekla...?"

"Možná, nepamatuj u si. Pokračuj."

"Ty nejmodřejší oči, které jsi kdy viděl... no, abych pravdu řekla, prostě mě děsil. Tak moc jsem chtěla ten případ vyhrát, Rudy, nedokážeš pochopit... nešlo jen o mě, o moji kariéru, nebo o odplatu nebo o pomstu za všechny ty lidi, co zabil, ale jenom to pomýšlení, že by znovu chodil po ulici, s těma modrýma očima, tak modrýma, od začátku procesu je ze mě nespustil... ta myšlenka, že by se dostal na svobodu, mě nutila hnát ten případ svinským krokem. Musela jsem ho nechat utratit!"

"Ale ten strach jsi překonala."

Posměšný podtón té poznámky se jí nezamlouval. "To máš pravdu. Nakonec jsem ten strach překonala' a souhlasila s tou schůzkou."

"A setkala ses s ním."

"Ano."

"A on ti o dalších vraždách neřekl ani ň."

"Ano."

"Ale mluvil tak přesvědčivě. A oči měl modré, ach tak modré."

"Jo, ty křiváku."

Pousmál jsem se. Každý z nás se nechá obloudit.

"Ted' se tě velmi opatrně - abys mě znovu nepraštila -zeptám: když jsi zjistila, že tě krmil, že ti lhal, že ti nemůže posloužit dlouhým seznamem nevyřešených zločinů, které by sis mohla odškrtnout, proč jsi nevstala, nezavřela kufrík a ne-odkráčela?"

"Zoufale mě prosil, abych chvíli zůstala," odpověděla jednoduše.

"A to je všechno? On tě *zoufale prosil*?"

"Rudy, nikdo už mu nezbyl. Nikdy nikoho ani neměl." Podívala se na mě, jako kdybych byl z kamene, něco z čediče, socha z onyxu, postava vytesaná z melanitu, sazí a popela, které se spekly do monolitu. Měla strach, že se jí přes všechnu snahu nepodaří proniknout mými kamennými rysy, ať už bude apelovat na můj soucit, ať už bude jakkoli odvážná.

Pak řekla věc, kterou jsem nikdy nechtěl slyšet.

"Rudy..."

Pak jsem zaslechl to, co bych ani ve snu nepředpokládal, že řekne. Ani za milion let.

"Rudy..."

Pak řekla tu nejhroznější věc, kterou mi kdy mohla říct, daleko hroznější než to, že se zamilovala do masového vraha.

"Rudy... ponoř se dovnitř... přečti si moje myšlenky... potřebuju, abys věděl, potřebuju, abys rozuměl... Rudy..."

Z toho jejího výrazu mi srdce ustrnulo.

Snažil jsem se říct ne, Bože ne, ne tohle, prosím, ne tohle, nechtěj po mně, abych tohle udělal, prosím, *prosím*, já nechci jít dovnitř, to přátelství pro nás oba tolik znamená, já nechci znát tvou krajinu. Nechtěj po mně, abych se cítil špinavý, já nejsem žádný šmírák, v životě jsem v tobě neslídil, nikdy jsem se kradmo nedíval, když jsi šla ze sprchy, nebo se svlékala, nebo když jsi byla sexy... nikdy jsem neomezoval tvoje soukromí, nic takového by mě ani nenapadlo... jsme přátelé, já to nechci všechno vědět, já tam nechci jít. Podívám se do kohokoli a vždycky je to hnusný... prosím tě, nechtěj po mně, abych viděl věci, které by se mi nemusely líbit, jsi moje přítelkyně, neber mi to...

"Rudy, *prosím*. Udělej to."

Ach božebožebože, ona to řekla znovu, znovu!

Seděli jsme tam. A seděli jsme. A seděli jsme tam dál. "Nemůžeš mi to prostě... říct?" zeptal jsem se chraplavě, bázně.

Dívala se na kámen. Člověka z kamene. A ponoukala mě k tomu, co jsem dokázal bez námahy, pokoušela mě jako Mefisto, Mefistofeles, Mefostofilis pokoušel doktora Fausta. Doktor Faust z černého kamene, nadaný magickou schopností číst myšlenky, je ponoukán hustými, lesklými řasami, fialovýma očima, zlomeným hlasem, naléhavým gestem ruky směrem k tváři, skloněnou posmutnělou hlavou šeptající slovo *prosím* a vši tou vinou mezi námi, která padala na moje bedra. Sedm hlavních démonů. Mefisto byl ten, "jenž nemiloval světlo".

Věděl jsem, že tohle znamená konec našeho přátelství. Ale ona mi nenechala jedinou škvíru, kterou bych mohl pláchnout. Mefisto z onyxu.

A tak jsem se prošel její krajinou.

Nezůstal jsem ani deset sekund. Nechtěl jsem vědět všechno, co jsem se mohl dozvědět, a rozhodně jsem nechtěl vědět vůbec nic o tom, co si myslela o mojí maličkosti. Nesnesl bych pohled na tu karikaturu nepoctivého asfaltu s tlustými rty a vyvalenýma očima. Černoušek Bubu má černou hubu. Opice Rudy Pair.

Bože, co já jsem si myslel!

Nic takového. Nic! Ally by nic takového nesnesla. Šílel jsem tam, rupalo mi v bedně, tam a zase zpátky ani ne za deset vteřin. Chtěl jsem to zablokovat, zabít, vytěsnit, vyhodit, odkopnout, odvrhnout, vymáčknout, zatemnit, zastříit, vymazat, sprovodit ze světa, jako by k tomu nikdy nedošlo. Jako když vejdete do pokoje a přistihnete mamku a tatku při souložení - taky byste to radši nikdy nevěděli.

Ale aspoň jsem porozuměl.

Uvnitř, v krajině Allison Rocheové, jsem viděl, jak ráda měla toho člověka, kterému říkala Spánky, nikoli Henry Lake Spanning. Tam uvnitř nebyl zapsaný tím monstrózním jménem, ale laskavou zdvořilostí. Nevěděl jsem, jestli je nevinný nebo ne, ale ona *věděla*, že je nevinný. Hned ze začátku ji zaujal svým příběhem, jak vyrůstal v sirotčinci, a ona si dost dobře dovedla představit, jak s ním nakládali jako s dobyt看, jak ho připravili o veškerou důstojnost a jak se pořád musel bát. Věděla, jaké tohle je. A jak se vždycky musel sám o sebe postarat. Utěky. Jak ho chytali jako divoké zvíře a odkládali tu do děčáku, tu do pastáku či sirotčince "pro jeho vlastní dobro". Jak myl kamenné schody s plechovým kbelíkem plným kalné šedé vody, rejžákem z horských žíní a kostkou louhového mýdla, až mu jemná kůže mezi prsty popraskala a bolela tak, že nemohl zatnout pěst.

Snažila se mi říct, jak na to její srdce zareagovalo, jazykem, který na takový úkol zjevně nestačil. V té tajné krajině jsem toho viděl dost, abych pochopil, že Spanning nikdy neměl na růžích ustláno, ale že se mu nějak podařilo stát se slušným člověkem. Bylo to vidět, když s ním byla tvář v tvář - bez svědecké lavice, bez nepřátelství, bez napětí soudní síně a jejích ohozů, hemžících se těmi hnusnými parazity z bulvárů, kteří se tam plížili a fotili ho, a ona jeho bolest chápala. Neprožila si totéž, ale něco podobného, méně intenzivně.

Trochu ho poznala.

Znovu ho přišla navštívit. Ze soucitu. Ve chvílce lidský slabosti.

A nakonec začala přezkoumávat všechny důkazy, které nashromáždila, snažila se je vidět jeho očima a proč byly podle něj nepřímé. A nesrovnalosti se našly. Teď je viděla. Teď tu nebyla jako žalobce a nezavírala před nimi oči, ani je neinterpretovala tak, aby Spanninga dostaly na křeslo: teď už dokázala připustit, že by snad, snad mohl mít pravdu.

Tehdy si to musela připustit - zamilovala se do něj. Ta něha se nedala předstírat, sama v minulosti poznala, jak chutná falešná laskavost.

Rád jsem z jejího vědomí vypadl. Ale aspoň jsem porozuměl.

"Už?" zeptala se.

Ano, už. Už jsem rozuměl. A ty střepy skla v jejím hlase taky o něčem vypovídaly. Její tvář vypovídala. To, jak se její rty nedočkavě otvíraly, čekaly, abych jí odhalil, jakou pravdu jsem si z té kouzelné cesty odnesl. Dlaň opřená o její tvář. To vše mi o něčem vypovídalo. A já řekl "ano".

A pak se mezi námi rozhostilo ticho.

"Nic jsem necítila," pronesla po chvíli.

Pokrčil jsem rameny. "Nic, co bys mohla cítit. Byl jsem uvnitř jen na pár vteřin, to je všechno."

"Neviděl jsi všechno?"

"Ne."

"Protože jsi nechtěl?"

"Protože..."

Usmála se. "Já ti rozumím, Rudy."

Neříkej. Opravdu? No to je bezva. Slyšel jsem sám sebe, jak říkám: "Už jsi to s ním dělala?"

Mohl bych jí utrhnout ruku a bolelo by ji to méně.

"To je dneska podruhé, co ses mě na něco podobného zeptal. Ani poprvé jsem z té otázky nebyla nadšená a teď se mi zamlouvá ještě méně."

"Ty jsi po mně chtěla, abych ti nakoukl do hlavy. Na tenhle výlet jsem si žádnou jízdenku nekupoval."

"No tak jsi tam byl. Rozhlížel ses dost dlouho, abys to zjistil?"

"Tohle jsem nehledal."

"Takový připosraný, zbabělý mizera a lichotník..."

"Neslyšel jsem vaši odpověď, paní advokátko. Buďte tak laskavá a omezte své odpovědi na prosté ano či ne."

"Nedělej si legraci! Vždyť je v cele smrti!"

"Když se chce..."

"A co ty o tom můžeš vědět?"

"Měl jsem kámoše v San Rafaelu. Říkají tomu Tamal. Trošku na sever od San Francisca, přes most z Richmondu."

"To je San Quentin."

"Taky že jo, správně."

"A já myslela, že tenhle tvůj kámoš seděl v Pelican Bay."

"To byl jinej kámoš."

"Vypadá to, že máš spoustu kamarádů v kalifornských basách."

"Američané jsou rasisté."

"To už jsem slyšela."

"Ale Quentin není Pelican Bay. Nebe a dudy. A i když to v Tamalu dostávají pěkně sežrat, v Crescent City, v Botě, je to ještě horší."

"Nikdy ses nezmínil, že máš *kamaráda* v Quentinu."

"Nikdy jsem se nezmínil o spoustě věcí. To ještě neznamena, že je neznám. Jsem velký, mám v sobě mnohé."

Všichni tři jsme tam tiše seděli: já, ona a Walt Whitman. *Bojujeme*, pomyslel jsem si. Tohle není žádná pohádka, žádný film, který jsme oba zhlédli a pohádali se o něj - tohle bylo ošklivé. Hodně ošklivé a snadno zapamatovatelné. Na takový boj nikdo nezapomíná. Stačí vteřina a bude to špinavé, řeknete nějakou blbost, kterou už nemůžete vzít zpátky ani odpustit, neodvolatelně zanesete sněť do růže přátelství a nikdy už nebudete vypadat stejně.

Čekal jsem. Ona nic nedodala a já nedostal pořádnou odpověď, ale byl jsem si dost jistý, že Henry Lake Spanning se v jejím případě dostal až na poslední metu. Pocítil jsem záchvěv citu, který jsem vůbec nechtěl uznat, tím spíš, abych ho analyzoval, rozpitvával a pojmenoval. *Nech to tak*, pomyslel jsem si. Jedenáct let. Jednou, jenom jednou. *Nech to prostě běžet, zestárni, scvrkni se a pokojně zdechni, tak jako všechny špinavý myšlenky.*

"Fajn. Takže pojedu do Atmore," řekl jsem. "Předpokládám, že máš na mysli velmi blízkou budoucnost, protože se má za čtyři dny smažit. Někdy hodně brzy - jako třeba dneska."

Přikývla.

"A jak se dostanu dovnitř?" zeptal jsem se. "Student práv? Reportér? Připnu si visačku nového Borlanova asistenta? Nebo tam půjdu s tebou? Copak jsem, rodinný přítel, zástupce alabamského ministerstva spravedlnosti? Možná bys mě mohla vpašovat jako zástupce vězňů z 'Projektu naděje'."

"To svedu něco lepšího," ujistila mě. Usměv. "Mnohem lepšího."

"Jo, vsadím se, že to dokážeš. Proč bych se o to vůbec měl starat?"

Pořád s úsměvem na rtech vytáhla kufřík na klín. Odemkla ho, vytáhla malou obálku z manilového papíru, nezalepenou, leč zasponkovanou, a poslala ji přes stůl ke mně. Rozevřel jsem sponku a vysypal obsah.

Chytré. Velmi chytré. A hotové, s mou fotografií na příslušném místě a datem návštěvy stanoveným a natištěným na zítra ráno. čtvrtek, absolutně autentické a neprůstřelné.

"Nech mě hádat," odušil jsem. "Je čtvrtek ráno a odsouzenci v celách smrti mají nárok na schůzku s advokátem?"

"V celách smrti mají rodiny povolené návštěvy v pondělí a v pátek. Henry žádnou rodinu nemá. Advokáti mohou přijít ve středu a ve čtvrtek, ale na dnešek jsem nemohla spoléhat. Trvalo mi pár dní, než jsem se s tebou spojila..."

"Měl jsem spoustu práce."

"... ale vězni konzultují se svými právníky ve středu a čtvrtek ráno."

Poklepal jsem na papíry a umělohmotné průkazky. "Tohle je dost rafinovaný. Všiml jsem si, že moje jméno i elegantní vizáž už jsou zataveny v plastu. Jak dlouho už jsi je měla po ruce?"

"Pár dní."

"Co kdybych se nenechal zviklat?"

Neodpověděla. Jenom se jí na tváři zase objevil ten výraz.

"Poslední věc," řekl jsem a naklonil se úplně k ní, že jí nemohlo ujít, jak moc to myslím vážně. "Čas se krátí. Dneska je středa. Zítra čtvrtek. Ty zdvojené spínače ovládané počítačem nahodí v sobotu o půlnoci. Co když se v něm projdu a zjistím, že máš pravdu, že ten chlap je naprosto nevinnej. Co pak? Vyslechnou si mě? Velevýmluvného černého kluka, který umí číst myšlenky jako kouzelník? To bych neřek. A co pak, Ally?"

"To nech na mně." Tvář jí ztuhla. "Jak jsi říkal - když se chce... Najdou se cesty a cestičky a dokonce i bleskové zkratky, když víš, kde hledat. To je soudní moc. Letos budou volby. Přišel čas připomenout pár lidem, co mi dluží."

"A protřepat pár tajemství pod citlivými nosy?"

"Prostě přijď a potvrď mi, že Spánky nelže," uzavřela a začala se usmívat, protože já se rozesmál, "a já si začnu dělat starosti se světem jednu minutu po půlnoci v neděli ráno."

Vstal jsem, zastrčil doklady do obálky a dal si ji do podpaží. Podíval jsem se na ni a usmál se tak něžně, jak jsem jen dokázal. "Řekni mi, že jsi už nezamíchala karty a neprozradila Spanningovi, že umím číst myšlenky."

"To bych neudělala."

"Řekni."

"Neřekla jsem mu, že umíš číst myšlenky."

"Lžeš."

"Ty jsi...?"

"Nemusel jsem. Vidím ti to ve tváři, Ally."

"Vadilo by to, kdyby věděl?"

"Ani trochu. Dokážu toho hajzla přechíst, ať už něco tuší nebo ne. Tři vteřiny uvnitř a budu vědět, jestli to udělal všechno, zčásti nebo vůbec ne."

"Myslím, že ho miluju, Rudy."

"To už jsi mi řekla."

"Ale nechtěla jsem tebou manipulovat. Potřebuju vědět... proto tě žádám, abys to udělal."

Neodpověděl jsem. Jenom jsem se na ni usmál. Řekla mu to. Ví, že přijedu. Ale to bylo skvělé. Kdyby ho neupozornila, požádal bych ji, aby mu zavolala a zmínila se o tom. Čím víc si to bude uvědomovat, tím lehčí bude profrčet jeho krajinu.

Učím se rychle, jsem král lidí s fotografickou pamětí - latinu vulgáty zvládnou za týden, seznam všech léčiv v běžné lékárně za tři dny, hru na elektrickou baskytaru za víkend, výsledky všech fotbalových zápasů Atlantských sokolů za hodinu a ve chvílce lidský slabosti, jaké to je mít opravdu silnou a bolestivou menstruaci, za dvě minuty a ani o chlup víc.

Učím se ve skutečnosti tak rychle, že čím víc se někdo snaží zakrýt vařící jezera viny a ukřižovaná těla hanby, tím rychleji se přizpůsobím jeho krajině. Je to jako na detektoru lži - čím je člověk nervóznější, tím víc se potí, tím je jeho kůže vodivější, on se snaží kličkovat a uhýbat, pot se z něj leje čím dál víc, že by jím mohl zalévat zeleninovou zahrádku... čím víc se přede mnou snaží zatajit, tím víc se odhalí, tím hlouběji můžu jít.

Jedno africké přísloví praví: *Když přichází smrt, není to za dunění bubnů.*

Nemám ani páru, proč mě to napadlo zrovna tehdy.

Poslední věc, kterou byste od správy věznice čekali, je vybroušený smysl pro humor. Ale ten v Holmanově vězení mají.

Oni tu kreaturu vystrojili jako panenku.

Bílé kalhoty do tropů, bílá košile s krátkým rukávem zapnutá až po krk, bílé ponožky. Kotníkové boty z hrubé kůže s krepovými, či snad neoprénovými podrážkami celkem dobře pasovaly k bledému, panenskému zjevení, které vstoupilo bezpečnostními dveřmi společně s mohutným černým bratrem v uniformě Alabamské správy věznic, jenž ho držel za pravý loket.

Ty pracovní boty k tomu obleku padly a na bílé vykachlíkované podlaze nenadělaly moc hluku. Vypadalo to, jako když se vznáší. Jasně, řekl jsem si, jasně: už mi došlo, jak tahle mesiášská postavička mohla okouzlit i tak tvrdou holku jako Ally. *No jistě.*

Naštěstí venku pršelo.

Protože jinak by mu sluneční paprsky procházející sklem bezpochyby propůjčily svatozář. A já bych prohrál. Ten záchvat smíchu by tam neskončil. Naštěstí lilo jako z konve.

Což ovšem neznamenal, že bych na smrtelné posteli vzpomínal na cestu z Clantonu jako na jeden z hvězdných okamžiků svého života. Když jsem tak jel skrz dešťovou clonu barvy hliníku, neproniknutelnou jako beznaděj, měl jsem pocit, že bych těmi poryvy deště mohl jet věčně, a přesto se nedočkat jejich konce. Z dálnice I-65 jsem sklouzl snad šestkrát. To, že jsem nakonec nesjel úplně dolů do pangejtu a nezabořil se až po nápravy do sajrajtů, který se tam převaloval, mi dodnes zůstává záhadou.

Ale kdykoliv jsem sklouzl z téhle mezistátní dálnice, dokonce i když jsem dvakrát udělal hodiny a málem převrátil na střechu starého farlaina, vypůjčeného od Johna C. Hepworthe, jenom jsem pořádně zabral, auto sebou při tom házelo jako v epileptickém záchvatu, ale pak se bokem vyšplhalo po kluzké trávě a plevelu a nenasytném rudém alabamském bahně na tu dlouhou černou kovadlinu, do níž bušily kapky deště tvrdé jako hřebíky. Tehdy, stejně jako teď jsem to bral jako znamení, že osud tomu nechtěl, aby si se mnou pouhopouhá nebesa a země jen tak zahrávaly. Měl jsem dojet na schůzku a osud už to zařídil.

I tak, i když jsem byl miláčkem osudu, což mi nemohlo uniknout, jsem pět mil severně od Atmoru zabočil na I-57, nakonec se dostal na I-21 a zastavil v motelu Best Western. Nehodlal jsem zůstat tak daleko na jihu přes noc, ačkoliv jsem v Mobilu znal jednu mladou ženskou s perfektními zuby, ale déšť pořád bubnoval a já nechtěl nic jiného než mít tu věc z krku a pořádně se vyspat. Jezdit tak daleko v takové kraksně jako tenhle farlaine, shrbený za volantem, abych viděl skrz ten slejvák... se Spanningem přede mnou... už jsem to chtěl mít za sebou. A zapomenout, to pomáhalo vždycky.

Ubytoval jsem se, půl hodiny strávil pod sprchou, převlékl se do obleku s vestičkou, který jsem si vzal s sebou, a pak zavolal do recepce, aby mi poradili, jak se dostanu do Holmanovy trestnice.

Na cestě do ní jsem zažil chvilku nezkaleného štěstí. Na dlouhou dobu to také byla chvilka poslední a já si na ni vzpomínám, jako by se to stalo včera. Hýčkám si ji.

Od května až do počátku června rozkvétá střešní pantoflíček. V lesích a na přilehlých slatinách i na často jinak nevýrazných stráních a kopcích najednou vyrazí tyhle žluté a purpurové orchideje.

Řídil jsem. Na krátkou chvíli přestalo pršet. Jako v oku hurikánu. V jednom momentě záplavy deště a pak najednou absolutní ticho, než si cvrčci, žáby a ptáci začnou stěžovat; temno po všech stranách, jenom ta idiotská dálková světla štouhají do nicoty a všude se *rozlézá* chlad jako ze studny a já řídím. A najednou se ze staženého okýnka (to abych neusnul, abych mohl vystrčit hlavu, kdyby se mi začaly klížit oči) line jemná vůně sladkého, rozkvétajícího střešníku. Nalevo, ve tmě na proužku kopcovité půdy nebo hluboko mezi neviditelnými stromy *Cypripedium calceolus* zpřijemňoval noční svět svou vůní.

Nezpomalil jsem ani jsem se nesnažil polykat slzy.

Prostě jsem jen jel a bylo mi ze mě samotného smutno, ačkoliv jsem pro to neměl žádný dobrý důvod.

Hluboko, hluboko dole, skoro v cípu floridského výběžku, tři hodiny na jih od posledního opravdového imperiálního grilu v tom koutu světa, totiž v Birminghamu, stojí Holmanovo vězení, kam jsem konečně dojel. Pokud jste nikdy v lapáku nebyli, následující řádky vám budou asi tak srozumitelné jako Chaucer Papuáncům.

Kameny tam křičí.

Organizovaná církev, instituce, jejímž posláním je vylepšovat člověka, má pro to jméno. Ti skvělí katolíci, luteráni, baptisté, judaisté, islamisté, druidi... stoupenci dalších -ismů... ti, co přišli s Torquemadou, několika výživnými variantami inkvizice, dědičným hříchem, svatou válkou i sektářským násilím, a dále aktivisté proti interrupci, kteří páchají bombové útoky, mrzáci a zabíjejí..., razí chytlavou frází *místa věčného ztracení*.

Z jazyka se vám to svezí stejně lehce jako *Bůh stojí na naší straně, ne?*

Místa věčného ztracení.

Jak říkáme my latiníci, *situs* odporného bahna. Místo zlých činů. Místa, nad nimiž stále visí černý mrak, asi jako činžáky spravované ultraradikálními republikány Jesse Helmssem či Stromem Thurmondem. Velké lapáky takové jsou. Joliet, Dannemora, Attica, Rahwayské státní v Jersey, ta špinavá díra dole v Louisianě, které se říká Angola, starý Folsom - ne ten nový, ten starý Folsom-Q, a Ossining. Jenom lidé, kteří o něm četli, mu říkají "Sing Sing. Sami muklové mu říkají Ossining. Ohijská státní káznice v Columbusu. Leavenworth v Kansasu. O těch trestanci mluví, když přijde řeč na opravdu tvrdý režim. 'Bota' ve státním vězení v Pelican Bay. Tam, v těch starodávných budovách omítnutých vinou, zkažeností, nulovou úctou k lidskému životu a čiročírou zlobou na obou stranách, jak u vězňů, tak u bachařů, kde se do stěn a podlahy celá desetiletí vstřebávala bolest a samota milionů lidí... tak tam i kameny křičí.

Místa věčného zatracení. Cítíte to, když procházíte bránami a detektory kovu, vyprazdňujete kapsy u přepážek a otvíráte kufřík, aby se jím tlusté prsty mohly prohrabat. Cítíte to. Sténání a bití a muži, kteří si vykousou díru v zápěstí, aby mohli vykrváčet.

A na mě to doléhalo hůř než na kohokoli jiného.

Blokoval jsem to, jak to jen šlo. Snažil jsem se rozpomenout se na vůni orchidejí v noci. Poslední věc, kterou bych si přál, by bylo náhodou skočit do něčího mozku. Vejít dovnitř a zjistit, co udělal, kvůli čemu se sem doopravdy dostal, ne to, za co ho zašili. A teď nemluvím o Spanningovi, teď mluvím o každém z nich. Každém mizerovi, který ukopal svou přítelkyni za to, že mu přinesla buřt místo kořeněné louisianské klobásky. Každém bledém, červovitém psychoušovi s Biblí v hubě, který unesl, znásilnil a pak podřízl ministranta, protože slyšel hlasy, které mu našeptávaly, "aby šel a udělal to!" Každém amorálním fetiškovi, který zastřelil důchodce kvůli stravenkám. Kdybych jen na vteřinu povolil, kdybych neměl vztyčený tenhle štít, byl bych v pokušení vyslat tykadlo a dotknout se jednoho z nich. Ve chvíli lidské slabosti.

Takže jsem se vydal s jedním spolehlivým trestancem do kanceláře správce věznice, kde mi jeho sekretářka zkontrolovala papíry a ty umělohmotné průkazky s mojí fotografií, dívala se střídavě na ni a na moji tvář, dolů na moji tvář a nahoru na tvář před sebou a pak se už neudržela a zeptala se: "Už jsme vás očekávali, pane Pairisi. Ehm... Vy doopravdy pracujete pro prezidenta Spojených států?"

Usmál jsem se na ni. "Chodíme spolu na kuželky."

Spolkla to s ledovým klidem a nabídla se, že mě doprovodí do jednací místnosti, kde jsem se měl setkat s Henry Lake Spanningem. Poděkoval jsem jí tak, jak dobře vychovaný gentleman barevné pleti děkuje státnímu úředníkovi, který mu může ztížit nebo ulehčit život, a vydal se za ní chodbami, přes hlídané dveře vyztužené ocelí, administrativní blok a samotky a hlavní halu do jednací místnosti obložené hnědým, mořeným ořechem, s bílými kachličkami položenými na betonové podlaze, zabezpečenými okny a sníženým stropem s pěticentimetrovým akustickým polstrováním, kde se se mnou setkal dozorce. Laskavě se se mnou rozloučila, ačkoliv si pořád ještě nedokázala srovnat, že zrovna člověk jako já sem dnes ráno přiletěl prezidentovým speciálem, přímo z kužellového mače s prezidentem Spojených států.

Byla to velká místnost.

Seděl jsem tam u jednacího stolu, tak čtyři metry dlouhého a přes metr širokého, pěkně vyleštěný ořech, nebo možná dub. Rovné židle s opěrkou - kovové trubky se světle žlutým čalouněným opěradlem. Všude ticho, jen z plechové střechy se linuly zvuky, jako by ji někdo zasypával rýží jako na svatbě. Déšť nepolevil. Na I-65 se nějaký vyložený smolař topil v rudém bahně.

"Přijde," sdělil mi dozorce.

"To je dobře," odpověděl jsem. Neměl jsem ani tušení, proč mě musel ujišťovat, když jsem evidentně kvůli ničemu jinému nepřišel. Sedět za ním v kině by bylo hotové utrpení, protože on byl z těch lidí, kteří musí své slečně všechno vysvětlovat. Jako Mexičan se zelenou kartou, který větu po větě tlumočí film Woody Allena svému bratranci Humbertovi, jenž přešel drát v Matamoros teprve před třemi týdny a je ve Státech nelegálně. Jako pár osmdesátníků s naslouchátky, které na jedno divoké sobotní odpoledne pustili z domova důchodců do hypermarketu a usadili je v multikině v třetím patře. Jeden pak druhému vysvětluje, komu že to Clint Eastwood nakopá zadek a proč, samozřejmě na plné

pecky.

"Byl jste v posledním době na nějakém dobrém filmu?" zeptal jsem se ho.

Nedostal příležitost odpovědět a já se mu kvůli tomu nepodíval do hlavy, protože v tom okamžiku se na konci chodby otevřely ocelové dveře, další dozorce jimi prostrčil hlavu a na pana Ukecaného zařval: "Mrtvola na pochodu!"

Pan Ukecaný na něj kývl, druhá hlava zmizela, dveře práskly a můj společník utrousil: "Když vedeme někoho z cel smrti, musí projít administrativním křídlem, kolem samotek a hlavní halou. Takže všechno je zalígrované a všichni v celách. Chvilku to trvá, to víte."

Poděkoval jsem mu.

"Tak vy pracujete pro prezidenta, jo?" Zeptal se tak slušně, že jsem se rozhodl dát mu upřímnou odpověď a k čertu se všemi falešnými pověřovacími listinami, kterými mě Ally vybavila. "Jo, hrajeme spolu v jednom družstvu kuželky."

"Vážně?" Taková sportovní známost ho fascinovala.

Už už jsem mu začal vysvětlovat, že prezident je ve skutečnosti italského původu, když jsem zaslechl, jak se v bezpečnostních dveřích otáčí klíč. Pak se otevřely dovnitř a vešel mesiášský přízrak v bílém, postrkovaný bachařem, který v jakémkoli směru měřil dva metry.

Henry Lake Spanning se ke mně šinul bez svatozáře, s rukama a nohama v řetězech, které byly za studena při vaření k širokému pokovenému ocelovému pásku. Jeho neoprénové podrážky na bílých kachlích vůbec neškvřkaly.

Díval jsem se na něj celou dobu, co ke mně tou dlouhou místností šel, a on mi pohled opětoval. Pomyslel jsem si: *Jo, řekla mu, že umím číst myšlenky. No tak se podíváme, jak mi budeš chtít zabránit vstoupit do té krajiny.* Ale napohled jsem z toho, jak se šourá a jak vypadá, nedokázal odhadnout, jestli Ally přefíkl. Ale věděl jsem, že k tomu muselo dojít. Nějak. Dokonce i v takovém supervězení. Dokonce i tady.

Zastavil se přímo přede mnou, s rukama na zadním opěradle, a neřekl mi ani slovo, jenom mě obdařil tím nejkrásnějším úsměvem, jaký jsem kdy viděl, dokonce i od maminky. *No jistě*, pomyslel jsem si, *božínku, no jistě*. Henry Lake Spanning byl ta absolutně nejcharismatictější osoba, jakou jsem kdy potkal, nebo přinejmenším tak okouzující, že by dokázal cizímu člověku prodat proříznutý krk.

"Můžete ho se mnou nechat o samotě," obrátil jsem se k černému mamutímu bratrovi.

"To nemůžeme, pane."

"Beru na sebe plnou zodpovědnost."

"Je mi líto, pane. Bylo mi řečeno, že někdo tu s vámi a s ním pořád musí zůstat."

Podíval jsem se na toho, který se mnou čekal. "To znamená, že vy taky?"

Zavrtěl hlavou. "Počítám, že jenom jeden z nás."

Zamračil jsem se. "Potřebuji absolutní soukromí. Co kdybych byl jeho právní zástupce? Pak by to bylo přísně důvěrné, ne?"

Navzájem se na sebe podívali, pak se oba podívali na mě, ale nic neřekli. Pan Obyčejný mi najednou nemohl nic cenného nabídnout a ta sekvoj s bicepsy "měla své rozkazy".

"Řekli vám, pro koho pracuju? Řekli vám, kdo mě poslal, abych si s tímto člověkem promluvil?" Odvolat se na autoritu, to občas zabírá. Každý párkrát zamumlal "ano, pane", ale jejich obličeje nadále vypovídaly: *Je nám líto, pane, ale s tímhle člověkem nemáme nikoho nechávat samotného.* Těmi by nepohnulo, ani kdyby věřili, že jsem sem přiletěl božským prezidentským speciálem.

Tak jsem si v duchu řekl, že se na to můžu... a vklouzl jsem do jejich vědomí. Nedalo mi moc práce upravit jim trochu telefonní vedení a přesměrovat podzemní kabely a značně zvýšit tlak na jejich močový měchýř.

"Na druhou stranu..." řekl první.

"Možná, že bychom mohli..." nadhodil obr.

A ani ne za minutu a půl se jeden z nich úplně vypařil a ten ohromný stál za ocelovými dveřmi a jeho záda vyplňovala bezpečnostní dvojité okno se zapuštěným drátěným pletivem. Fakticky uzavřel jediný vchod či východ do jednací místnosti i ven z ní, asi jako tři stovky Sparťanů, kteří čelili desítkám tisíc vojáků Xerxovy armády u Thermopyl.

Henry Lake Spanning stál a micky si mě prohlížel.

"Posadte se," vyzval jsem ho. "Udělejte si pohodlí."

Vytáhl si židli, obešel ji a sedl si.

"Zastrčte si ji blíž ke stolu," poprosil jsem ho.

Protože měl ruce spoutané, nešlo mu to lehko, ale přesto uchopil hranu židle a se skřípáním ji táhl kupředu, dokud se břichem nedotýkal stolu.

Byl to velmi hezký člověk, dokonce i na bělocha. Hezký nos, silné lícní kosti, oči barvy záchodové vody, když používáte WC blok Domestos. Velmi pohledný muž. Naskakovala mi z něj husí kůže.

Kdyby Drákula vypadal jako Shirley Templová, nikdo by mu nepropíchl srdce kulem. Kdyby Harry Truman vypadal jako Freddy Krueger, nikdy by ve volbách neporazil Torna Deweyho. Josif Stalin a Saddám Husajn vypadali jako milí a strýčkovští přátelé rodiny, fakt hezcí a laskaví lidé - kteří čistě náhodou nechali povraždit miliony mužů, žen a dětí. A Lincoln vypadal jako sekerník, ale srdce měl široké jako Guatemala.

Henry Spanning měl tvářičku, které byste okamžitě věřili, kdybyste ji viděli v televizní reklamě. Muži by s ním rádi šli na ryby, ženské by mu s potěšením hnětly zadeček. Babičky by ho objímaly na potkání, děti by za ním šly přímo do pece. Kdyby uměl hrát na pikolu, krysy by mu tančily gavottu u nohou.

Jsmo to ale pytlíci. Nahore huj, vespod fuj. Nesuďte knihu podle jejího obalu. Čistota, půl zdraví. Šaty dělají člověka. Jsmo to ale pytlíci.

Takže jak v tomhle světle dopadala moje kámoška Allison Rocheová?

A proč jsem mu sakra nevklouzl do myšlenek a neprohlédl si jeho krajinu? Proč jsem okolkoval?

Protože mě děsil.

Ve vzdálenosti pouhých sto dvaceti centimetrů proti mně sedělo padesát šest ověřených, děsivých, odporných vražd a dívalo se na mě modrýma očima, o těch jeho hebkých, jemných blondatých vlasech ani nemluvě. Ani Harry ani Dewey by proti němu neměli nejmenší naději.

Tak proč jsem se ho bál? Protože proto.

Pitomé, já vím. Já měl všechny zbraně, on byl v řetězech a já ani na vteřinu nevěřil tomu, co si Ally myslela, totiž že je nevinný. Krucinál, vždyť ho doslova chytli s rukama od krve. Zakrvácený až po podpaží, pro Kristovy drahý rány! Nevinný - pěkná blbost! *Oukej, Rudy*, pomyslel jsem si, *tak dovnitř a rozhlídni se kolem*. Ale nešel jsem. Čekal jsem, až něco řekne.

Nejistě se usmál, byl to takový jemný nervózní úsměv, a řekl: "Ally mě požádala, abych si s vámi promluvil. Díky, že jste přijel."

Díval jsem se na něj, ale ne do něj.

Zjevně ho trápilo, že mě obtěžuje. "Ale stejně si myslím, že mi to nepomůže, když mi zbývají tři dny."

"Bojíte se, Spanningu?"

Rty se mu roztráslly. "To máte pravdu, pane Pairisi. Bojím se tak, jak se jen člověk může bát."

"Aspoň máte nějaký pojem o tom, jak se cítily vaše oběti, co vy na to?"

Neodpověděl. V očích se mu objevily slzy.

Chvilku se na mě jenom díval, pak odsunul svou židli dozadu a zvedl se. "Tak vám děkuju, že jste přišel, pane. Je mi líto, že vás Ally připravila o čas." Otočil se a začal se šourat zpátky. A já se prošel jeho krajinou.

Bože, pomyslel jsem si. Byl nevinný.

Nespáchal ani jednu vraždu. Vůbec žádnou. Na mou duši, nade vši pochybnost. Ally měla pravdu. Viděl jsem celou jeho krajinu, každou vlnku a vrásku, každou skryš a krysí noru, každou strouhu a potok, celou minulost, zpátky, zpátky a zpátky až k narození v Lewinstonu, Montaně, poblíž Great Falls, před pětaticeti lety, každý den jeho života až do té minuty, kdy ho zatkli nad vykuchanou uklízečkou, kterou opravdový vrah odhodil do kontejneru.

Viděl jsem jeho krajinu do poslední vteřiny a viděl jsem ho, jak vychází ze supermarketu Winn-Dixie v Huntsvillu a tlačí před sebou vozík s igelitkami plnými jídla na víkend. A viděl jsem ho, jak ho strká kolem parkoviště ke skládce, která přetékala rozlámanými lepenkovými krabicemi a dřevěnými bedýnkami na ovoce. A slyšel jsem výkřik o pomoc z jednoho z těch ohromných otevřených kontejnerů a viděl jsem Henry Lake Spanninga, jak zastavuje a dívá se kolem sebe, protože si není zas tak jistý, jestli vůbec něco slyšel. A pak jsem viděl, jak vyrazil ke svému autu, které

měl zaparkované na kraji parkoviště, protože byl pátek a všichni se pořádně zásobovali na víkend a všechna místa vepředu už byla obsazená. Další výkřik o pomoc, tentokrát slabší a žalostný jako zmrzačené kotě, a Henry Spanning se zarazil a rozhlédl se a oba jsme viděli, jak se nad okrajem špinavého zeleného kontejneru zvedá zakrvácená ruka. A viděl jsem, jak tam nechal tašky s jídlem, ani ho nenapadlo myslet na jejich cenu či na to, že s nimi někdo může utéct, když je nebude hlídat, nebo že má na účtu posledních jedenáct dolarů, takže když mu je někdo fakt šlohe, nebude pár dalších dní jíst... a sledoval jsem ho, jak pádí ke kontejneru a dívá se do toho svinstva uvnitř... a cítil jsem, jak se mu zvedl žaludek, když zahlédl chudáka starou paní, nebo co z ní zbylo... a byl jsem s ním, když se vyhoupl nahoru a skočil dolů, aby pro tu kupičku roztrhaného a rozdrceného masa udělal, co je v lidských silách.

A plakal jsem s ním, když ztěžka vydechla, v rozmašírovaném krku jí praskla krvavá bublina a ona umřela. A přestože *já* slyšel výkřik, jak někdo přibíhá zpoza rohu, Spanning ne, a tak tam pořád byl a držel tu zbědovanou kupu stažené kůže a zakrvácených černých šatů, když policejní auta skřípavě zabrzdila na parkovišti. A teprve tehdy si Henry Lake Spanning, který se provinil pouze slušností a vzácným lidským soucitem, začal uvědomovat, jak musí připadat zralým paním v domácnosti, které šmejdí kolem kontejnerů, kradou lepenkové krabice a které teď podle všeho vidí muže mordujícího starou ženu.

Byl jsem tam s ním, v krajině jeho vědomí, když utíkal a utíkal a kličkoval a kličkoval. Dokud ho nechtyli v Decaturu, sedm mil od těla Gunilly Ascherové. Ale už ho měli, spousta lidí z Huntsvillu potvrdila jeho totožnost - zbytek byly důkazy načínávané Charlie Whilborgem, který se zotavoval v posteli, a zaměstnanci Allyina úřadu. Na papíru to vypadalo dobře - tak dobře, že Ally ho usvědčila z devěťadvacetinásobné, a v posledku šestapadesátinásobné vraždy té nejhrubší sorty.

Jenže všechno to byla blbost.

Vrah byl pořád ještě na svobodě.

Henry Lake Spanning, který vypadal jako hodný, slušný chlap, jím opravdu byl. Hodný, slušný, dobrosrdečný, ale především nevinný chlap.

Můžete oblafnout porotu a detektory lži a sociální pracovníky a psychiatry a svou maminku a svého tatínka, ale prostě neoblafnete Rudy Pairise, toho člověka, který pravidelně navštěvuje to černočerné místo, kam můžete zajít, ale už nemůžete zpátky.

Za tři dny usmaží nevinného člověka.

Musel jsem s tím něco dělat.

Nejenom kvůli Ally, i když to byl sám o sobě dost pádný důvod, ale kvůli tomuhle muži. Myslel si, že je s ním ámen, a bál se, ale stejně si nenechal líbit kecy od takovýho vykuka jako já.

"Pane Spanningu," zavolal jsem na něj.

Nezastavil.

"Prosím vás," dodal jsem. Přestal se šourat, pouta mu zaklinkala jako magické náramky, ale neotočil se.

"Věřím, že Ally má pravdu," vyhrkl jsem. "Věřím, že chytli nesprávného člověka, věřím, že všechny ty roky, co jste si odseděl, byly hrozná nespravedlnost, a věřím, že byste neměl zemřít."

Pomalu se obrátil a vrhl na mě pohled jako pes, kterému před čenichem mávají kostičkou. Nemluvil, stěží šeptal. "A jak to, pane Pairisi? Jak to, že mi věříte, když mi nevěří nikdo kromě Ally a mého obhájce?"

Neřekl jsem, co jsem si myslel. Myslel jsem si, že jsem byl uvnitř a že jsem věděl, že je nevinný. A víc než to, věděl jsem, že doopravdy miluje moji kámošku Allison Rocheovou.

A pro Ally bych udělal prakticky cokoliv.

Takže jsem řekl: "Vím, že jste nevinný, protože vím, kdo je vinný."

Rty se mu rozevřely. Nebyl to jeden z těch pohybů, kdy někomu spadne čelist překvapením - jen se mu rozevřely rty. Ale byl poplašený, to jsem věděl, stejně jako to, že ten chudák si vypil kalich hořkosti až do dna.

Dovlekl se ke mně a sedl si.

"Nedělejte si ze mě legraci, pane Pairisi. Prosím. Jak jste už řekl, bojím se. Nechce se mi umřít a ještě víc se mi nechce umřít, když si svět myslí, že jsem spáchal ty... ty věci."

"Nedělám si z vás šoufky, chlape. Víím, kdo by se za všechny ty vraždy měl smažit. Ne šest států, ale jedenáct. Ne šestapadesát vražd, ale rovných sedmdesát. Z toho tři holčičky z mateřské školky a jejich učitelka k tomu."

Zíral na mě. Ve tváři měl děs. Ten pohled znám fakt dobře. Viděl jsem ho přinejmenším sedmdesátkrát.

"Vím, že jste nevinnej, veleváženej pane, protože já jsem ten člověk, kterýho chtějí. To kvůli mně tady hníjete."

Ve chvílce lidský slabosti. Viděl jsem to všechno. Co jsem vytěsnil do toho černočerného místa, kam můžete zajít, ale už nemůžete zpátky. Do sejfu ve zdi svého obýváku. Betonové krypty s metr tlustými zdmi, potopené na míli hluboko do festovního žulového masivu. Do trezoru, jehož složené laminátové stěny z uvážlivě zkosených, nesmírně tlustých vrstev oceli a plastu (stejně pevných jako šest až sedm metrů tlustý pancíř z jakéhokoli homogenního materiálu), si v tvrdosti a odolnosti vůbec nezadájí s krystalironem, ušlechtilým železem s dokonalou krystalickou strukturou a minimálním obsahem nečistot - na moderní bitevní tanky s pancířem z krystalironu si nepřijdete ani s protitankovou střelou s kumulativní náplní, tu ze sebe oklepe jako kokršpaněl vodu. Do čínské skládací skřínky, toho hlavolamu. Do skryté komnaty. Labyrintu. Bludiště vědomí, kam jsem znovu a znovu poslal všech sedmdesát umřít, abych neslyšel jejich výkřiky, abych neviděl svazky jejich krvavých šlach, nebo nemusel třestit oči na rozmašlované oční důlky, kde bývávaly jejich úpěnlivě prosící oči.

Když jsem vkročil do toho vězení, byl jsem zapnutý až ke krku. Byl jsem v absolutním bezpečí, nic jsem nevěděl, nic jsem si nepamatoval, nic jsem netušil.

Ale když jsem vešel do krajiny Henryho Lake Spanninga a nemohl jsem si už dál nalhávat, že on za všechno může, cítil jsem, jak pode mnou puká země. Cítil jsem ty záchvěvy a otřesy, u mých nohou se rozevřela země a prasklina se začala rozšiřovat až k horizontu, láva se vyvalila nahoru a začala se rozlévat. Ocelové stěny se roztavily, beton se rozpadl na prach a bariéry se rozpustily. A já se díval do tváře monstra.

Není divu, že se mi tak zvedal žaludek, když mi Ally vyprávěla o té či oné vraždě, kterou údajně spáchal Henry Lake Spanning, muž, kterého obžalovala z devěadvaceti vražd, jež jsem spáchal já sám. Není divu, že jsem si dokázal představit všechny detaily, když ona mi jen zběžně popsala místo činu. Není divu, že jsem se mermomocí bránil jet do Holmanova vězení.

Tam, v jeho mysli, v jeho otevřené krajině jsem viděl, jakou lásku chová k Allison Rocheové, mojí kámošce a přítelkyni, s kterou jsem jednou, jenom jednou...

Nesnažte se mi namluvit, že se tyhle praskliny otevrou díky Síle lásky. Takový kecy si nechtě vod cesty. Říkám vám, že to byla kombinace, pár věcí, které mě rozpoltily, a možná taky to, co jsem viděl uvnitř.

Nevím, prostě nevím. Vždycky jsem se učil rychle, ale tohle jsem vstřebal za vteřinku. Hlahol trub volajících k poslednímu soudu. Chvilka lidský slabosti. To jsem si říkal, když se jedna moje část odvážila do toho černočerného místa - že jsem spáchal, co jsem spáchal, v chvílce lidský slabosti.

Ne můj "dar", ne ta černočerná tma, ale tyhle chvilky lidský slabosti ze mě udělaly to, co jsem: ztroskotance, zrudu, lháře.

V prvních několika vteřinách, co jsem si to uvědomil, jsem tomu nemohl věřit. Já ne, ne ten starý dobrý Rudy. Ten sympatický Rudy Pairis, který v životě neublížil nikomu kromě sobě.

Hned potom jsem se strašně naštvál, zuřil jsem nad tím odporným člověkem, který žil v druhé půlce mého rozštěpeného mozku. Chtěl jsem si roztrhnout tvář, vytáhnout toho slizkého, smradlavého zabijáka ven a rozmačkat ho na kaši.

A pak se mi zase udělalo zle, fakt se mi chtělo padnout na kolena a vyzvracet se, když se přede mnou do nejmenšího detailu odhalilo, objasnilo a vyšlo na světlo, co tenhle Rudy Pairis udělal. Tenhle Rudy Pairis, slušný, rozumný a zákonů dbalý, i když vlastně jenom lepší packal se slušným vzděláním. Ale ne vrah... Chtělo se mi blít.

A pak jsem nakonec přijal to, co jsem nemohl popírat.

Už nikdy nebudu klouzat nocí a dýchat tu vůni rozkvétajícího střevíčníku pantoflíčku. Teď už jsem si ten pach zařadil.

Byl to pach, který se zvedá z lidského těla, doširoka rozpáraného těla, které

připomíná roztlemenou černou pusou.

Druhý Rudy Pairis se konečně vrátil domů.

Nemuseli hnout ani malíčkem. Seděl jsem u malého psacího stolu ve výslechové cele státního návladního okresu Jefferson a kreslil jsem jim diagram se jmény, daty a místy. Jména všech těch, které jsem z celkového počtu sedmdesáti obětí znal. +(Spousta se toho odehrála na silnici, pánském záchodku, někteří se koupali, povalovali se v zadní řadě kina, vybírali si peníze z bankomatu, nebo si jen tak seděli a nic nedělali, jen čekali na mě, abych je rozpáral, napil se z nich, anebo si z nich vzal něco na přesnídávku... na cestu.) Data byla jednoduchá, protože na ta mám dobrou paměť. A místa, kde najdou ty, o kterých nevěděli, těch čtrnáct dalších s naprosto stejným modem operandi jako těch ostatních šestapadesát. A to nemluvím o tom staromódním otvíráku na konzervy, který jsem vyzkoušel na té mladé katoličce Gunille Jaksejenomjmenuje, co se modlila růženec, otčenáš sem, zdrávas tam, celou dobu, co jsem ji páral, dokonce i ke konci, když jsem jí zvedl vnitřnosti až před oči a snažil se ji přinutit, aby je olízala, jenže k tomu se už nedostala, protože umřela. Stát Alabama nemusel hnout ani malíčkem. Jedním skvělým tahem napravili tragický justiční omyl, čapli maniakálního zabijáka, vyřešili dalších čtrnáct uvedených vražd (v dalších pěti státech, přičemž si u jejich policejních sborů udělaly alabamské orgány činné v trestním řízení velké oko) a na větší část týdne se postarali o úvodní večerní zprávu všech tří nejdůležitějších televizních stanic, o CNN nemluvě. V televizi jsem zvítězil nad Středním východem na celé čáře. Harry Truman ani Tom Dewey by neměli šanci.

Ally samozřejmě odešla do ústraní. Slyšel jsem, že se sebrala a odjela někam na pobřeží Floridy. Ale poté, co proběhl soud, byl vynesena rozsudek a Spanning se dostal na svobodu, já šel za katr a tak, tamtadadá, všechno se dostalo do normálních kolejí. *Sat cito si sat bene*. V překladu z latiny to znamená: *Co rychle se děje, dobře se děje*. Oblíbené přísloví senátora Cata. Cata staršího.

A já už chtěl jen jedno - na kolenou jsem prosil, aby Ally a Henry Lake Spanning, kteří se milovali a zasloužili si jeden druhého a kterým jsem málem královsky poslal život, aby tihle dva byli u toho, až posadí můj unavený černý zadek do nového elektrického křesla v Holmanově vězení.

Přijďte prosím, žádal jsem je z celého srdce.

Nenechte mě umřít samotného. To byste neudělali ani takovému hajzlovi, jako jsem já. Nenuťte mě odejít do toho černočerného místa, kam můžete zajít, ale už nemůžete zpátky, aniž bych se při tom mohl dívat na přátelskou tvář. Dokonce i na tvář bývalé přítelkyně. A co se týče vás, velevážené pane, copak jsem vám sakra nezachránil život, abyste si mohl užívat společnosti ženy, kterou milujete? Je to to nejmenší, co pro mě můžete udělat. No tak, Ally, nebuď labuť!

Nevím, jestli ji Spanning přemluvil, aby přijela, nebo to bylo obráceně, ale týden předtím, než ze mě měli vysmažit duši, se v mé prostorné cele smrti zastavil správce věznice a řekl mi, že na grilování už mají lístky jen na stání, což znamenalo, že moje kámoška Ally a její přítel, bývalý obyvatel cely smrti, se oba přijedou podívat.

Ty věci, co chlap udělá z lásky.

Jo, to byl ten klíč. Proč se tak chytrý manipulátor, kterému to celou dobu úplně a bez problémů procházelo, proč se tenhle chytrý manipulátor najednou chytil za nos a jako u soudu začal sentimentálně vykřikovat: "To já to udělal, já to udělal!", a v podstatě se sám dobrovolně připoutal na křeslo?

Jednou. Spal jsem s ní jen jednou.

Jsou věci, co chlap udělá z lásky.

Na popravistiště mě dovedli ze zadržovací místnosti, kde jsem strávil předchozí noc a celý dnešní den, kde jsem si dal poslední večeři (sendvič s dvojitým horkým rostbífem na bílé topince, k tomu křupavoučké pomfrity, to celé polité horkou hnědou šťávou z masa, jablečnou omáčku a celou mísu concordského hroznového vína) a kde se mi zástupce Jediné apoštolské katolické církve snažil vynahradiť to, že jeho lidé zlikvidovali většinu bohů, věrouk a tradic mých předků -zkrátka dovedli mě tam mezi sebou dva dozorci, z nichž ani jeden nebyl při tom, když jsem o něco víc než před rokem zajel do stejného nápravného zařízení za Henry Lake Spanningem.

Nebyl to špatný rok. Spousta odpočinku, doplnil jsem si mezery v četbě, konečně jsem se dostal k Proustovi a Langstonu Hughesovi - skoro se stydím přiznat, že mi to trvalo tak dlouho -, shodil jsem pár kilo, pravidelně chodil do posilovny, přestal nadobro jíst sýr a snížil si obsah cholesterolu v krvi. Nic na tom není, jen to udělat.

Dokonce jsem si tu a tam, dvakrát, třikrát, desetkrát vyšel na procházku do cizích krajin. Už na tom nesešlo. Já už odsud nevypadnu a oni taky ne. Spáchal jsem horší věci než ti nejhorší z nich - copak jsem se k nim nepřiznal? Když jsem se vytasil s barvou a vyvalil všech sedmdesát ze svého nevědomí, kde celý roky hnili, už mě vážně nemohlo nic moc vykolejit. Prostě normálka, lidi.

Dovedli mě dovnitř, přikurtovali a zapojili křeslo do sítě.

Podíval jsem se skrz sklo na svědky.

A ve středu přední řady seděla Ally se Spanningem. Nejlepší místa v divadle. Ona měla oči navrch hlavy, plakala, dívala se a nevěřila, že k tomuhle došlo, a snažila se přijít na to, kdy, jak a přesně jakým způsobem to se mnou začalo jít s kopce, aniž by o tom ona měla potuchy. A Henry Lake Spanning seděl vedle ní a držel ji za ruku v jejím klíně. Opravdová láska.

Zaklesl jsem se Spanningovi do očí.

Prošel jsem se jeho krajinou.

Ne, zkusil jsem to a nepovedlo se mi prolézt dovnitř. Dělal jsem to bez potíží bezmála třicet let, od svých pěti, šesti let, samojediný na světě, jako jediný jsem ovládal tenhle trik se čtením myšlenek - a poprvé mě někdo zastavil. Žádné vchod, do prdele práce. Zuřil jsem! Rozběhl jsem se plnou parou a narazil jsem na něco v barvě khaki, jako písek na pláži - trochu to povolilo, nebylo to tvrdé, ale pružné. Přesně jako kdybych se octl ve tři metry vysoké papírové tašce s průměrem patnáct metrů, v takové nákupní tašce ze supermarketu, s tuhým papírem jako od řezníka. Naběhnete na ni, myslíte si, že prorazíte... a odrazíte se zpátky. Nic tvrdého, ne jako by vás odmrštila trampolína, jenom vás to odsune stranou asi jako chmýří pampelišky, které narazí na skleněné dveře. Triviální. V barvě khaki a nijak zvlášť vzrušené.

Zkusil jsem to zasáhnout bleskem čiré mentální energie, jako v nějakém komiksu, ale takhle to při čtení cizích myšlenek nechodí. Na takové vycházky nechodíte vybavení mentálním beranidlem. Takové nehorázné nesmysly slyší člověk jen od ošklivých lidí v bezplatné kabelové televizi, vykládají tam o Síle lásky a Síle mysli a stále populární jiskřivé Síle pozitivního myšlení. Kecy - s takovýma volovinama si na mě nepřijdete.

Snažil jsem si představit, jak tam jsem, ale to taky nefungovalo. Snažil jsem se vyprázdnit si mysl a nechat se tam nést, ale nemělo to smysl. A v té chvíli mi došlo, že nevím, jak se to vlastně procházím v cizích krajinách. Prostě jsem... to udělal. Jednu chvíli jsem si hověl v soukromí své hlavy a za okamžik jsem už byl v krajině cizího člověka. Došlo k tomu okamžitě, jako k teleportaci, která je stejně jako telepatie nemožná.

Ale teď, když jsem byl přikurtovaný k židli a když se mi chystali přetáhnout přes hlavu koženou masku přes tvář, aby nebylo vidět, jak mi z očních důlků vychází kouř a jak mi z hořících chlupů v nose šlehají jiskry, když jsem si nutně potřeboval proklepnout krajinu a myšlenky Henryho Lake Spanninga, jsem se nemohl dovnitř vůbec dostat. A *tehdy*, v tom momentu, jsem se začal bát!

A šupito presto, ani jsem se mu nemusel otvírat, byl on uvnitř mé lebky.

Prošel do *mojí* krajiny.

"Vidím, že sis dal docela dobrý sendvič s rostbífem."

Hlas měl daleko silnější, než když jsem přišel před rokem na návštěvu. Uvnitř mého vědomí a *daleko* silnější.

"Ano, Rudy, ty jsi věděl, že někdo jako já pravděpodobně existuje. Další telepat. Tuhýk." Odmlčel se. "Vidím, že tomu říkáš 'projít se krajinou'. Já si prostě říkám tuhýk. Masačka, Jedno jméno jako druhé. Není to divné, že jsme za celá ta léta nepotkali někoho jiného? Musí tu být další, ale myslím si - ne že bych to mohl dokázat, nemám žádná solidní data, je to jenom taková bláznivá myšlenka, kterou si hýčkám už roky - prostě si myslím, že oni nevědí, že to dokážou."

Díval se na mě přes tu krajinu a ty jeho báječné modré oči, ty, do nichž se Ally zamilovala, ani nemrkly.

"Proč jsi nic neřekl, než došlo k tomuhle?"

Posmutněle se usmál. "Ach Rudy. Rudy, Rudy, Rudy, ty chudáčku neosvícený černoušku. Protože jsem tě potřeboval nalákat, ty dítě. Potřeboval jsem nalíčit past na medvědy tak, aby sklapla kolem tvé vychrtlé nohy a dostala tě sem. Počkej, trochu tady pročistím atmosféru..." A zrušil všechny ty manipulátorské triky, kterými mě před nějakým rokem obloudil a kterými tak snadno zakryl své skutečné myšlenky, svoji minulost, svůj život, opravdové panoráma své krajiny - jako když se vyřadí sledovací kamera nekonečnou páskou, která ukazuje poklidnou scénu, zatímco se v bytě loupí - a když mě přesvědčil nejenom o tom, že je nevinný, ale že skutečným vrahem je někdo, kdo vytěsnil ty příšerné vraždy ze svého vědomí a jinak žil exemplárním životem. Obešel mou krajinu - to vše za jednu, dvě vteřiny, protože v krajině ztrácí čas svou moc, tak jako ve snu můžete strávit celé hodiny, a přitom v reálném životě trvá jenom třicet sekund, těsně před probuzením - a zbořil všechny falešné vzpomínky a sugesce, logickou strukturu navazujících událostí, které zasadil tak, aby zapadaly do mého skutečného života, do mých skutečných vzpomínek, pozměněných, pokroucených a zpřeházených tak, abych uvěřil, že jsem spáchal všech těch sedmdesát odporných vražd... abych si s hrůzou uvědomil a uvěřil, že já jsem ten šílený psychopat, který řádl ve státu za státem a na každé zastávce za sebou nechával hromady rozpáraného masa. Všechno to ve mně zablokoval, ponořil a sublimoval. Starý dobrý Rudy Pairis, který v životě nikoho nezabil. Byl jsem hejl, na kterého čekal.

"Tak se rozhlídni, ty šprčku.

Nespáchal jsi vůbec nic.

Jsi čistej jako padlý sníh, negre. Taková je pravda. Byl jsi jako dárek z nebe. Neměl jsem ani potuchy, že někdo jako já tu existuje, dokud mě po Decaturu nepřišla Ally vyslechnout. A měla tě ve svém vědomí, velkého, černého, moji velkou naději. No není skvělá, Pairisi? Řekni, není jako stvořená pro kudlu? Rozříznout ji jako kus ovoce vyhrátého na poli letním sluncem, nechat ji vystydnout... možná si udělat piknik..."

Zarazil se.

"Chtěl jsem ji od první chvíle, co jsem ji viděl.

Víš, mohl jsem to udělat lajdácky, mohl jsem Ally nabodnout jako tuhýk, když za mnou poprvé přišla do zadržovací cely na výslech - prostě do ní skočit, to byl můj plán. Jenže ten Spanning by v cele nadělal moc velké kravál, řval by, že není muž, ale žena, ne Spanning, ale zástupce státního návladního Allison Rocheová... moc kraválu, moc komplikací. Ale *mohl* jsem to udělat, mohl jsem do ní skočit. Nebo do strážného a pak ji rozkrájet, až se mi zachce, stopovat ji, najít ji, nechat ji, ať se z ní kouří...

Vypadáte rozrušeně, pane Pairisi. Pročpak? Protože zemřete místo mě? Protože jsem se vás mohl kdykoliv zmocnit? Protože po tom dlouhém, mizerném, promrhaném, všivém životě konečně naleznete někoho, jako jste vy, a nenajde se ani jedna příležitost na pocek? No, tak to je smutný, vopravdu smutný, bráško. Ale neměl jsi šanci."

"Jseš silnější než já, takže ses dokázal ubránit," nadhodil jsem.

"Silnější? Myslíš si, že opravdu jde jenom o tohle? Ty to pořád ještě nechápeš, že ne?" Z jeho tváře teď šel strach. "Ty tomu nerozumíš - ještě teď, když jsem všechno odklidil a ty teď vidíš, co jsem ti provedl?"

To si myslíš, že jsem zůstal ve vazbě a prošel si tím soudem, protože jsem s tím nemohl nic dělat? Ty ubohej černej balíku. Mohl jsem skočit jako tuhýk, kdykoli by se mi zachtělo. Ale když jsem se seznámil s Ally, zahlédl jsem tebe."

Zachvěl jsem se odporem. "A ty jsi čekal...? Kvůli mně jsi strávil tři roky ve vězení, jenom abys mě dostal...?"

"Ve chvíli, kdy bys s tím nemohl nic dělat, ve chvíli, kdy bys nemohl pořávat ,Mě někdo ovládl, já jsem Rudy Pairis v těle Henry Lake Spanninga, pomoc, pomoc!' Proč takový bengál, když stačilo dát si na čas, trošku počkat, čekat na Ally a zařídit, aby Ally zašla za tebou."

Připadal jsem si jako tonoucí krocan, který jako blbec stojí na dešti, hlavu má zvednutou k nebesům, zobák otevřený, a voda proudí dovnitř. "Ty dokážeš... opustit svůj mozek... opustit své tělo... odejít... procházet se, permanentně skákat..."

Spanning si odfrkl jako rabiát, který ve škole šikanuje své okolí.

"Ty jsi zůstal tři roky v krimu, jenom abys mě dostal?"

Sladce se uculoval. Věru, chytřejší než ty.

"Tři roky? Ty si myslíš, že to pro mě něco znamená? Přece si nemyslíš, že bych tu někoho jako ty mohl nechat volně běhat? Někoho, kdo stejně jako já dokáže procházet krajinami? Jedinýho tuhýka, na kterýho jsem zatím narazil? Proč si myslíš, že bych tu nemohl sedět a čekat na tebe?"

"Ale tři roky..."

"A tobě je kolik, Rudy... jednatřicet, co? Jo, už to vidím. Jednatřicet. V životě jsi neskočil. Prostě si jen vešel, procházel se krajinami a nikdy tě nenapadlo, že můžeš víc než jen čist myšlenky. Můžeš změnit adresu, černoušku. Můžeš se vystěhovat z domu ve špatný čtvrti - jako třeba teď z elektrického křesla - a zabydlet se v zbrusu novém, fajnovém činžáku, kde tě byt normálně přijde na jeden a půl milionu dolarů, jako je Ally."

"Ale ten druhý musí taky někam jít, ne?" zeptal jsem se suše, monotónně, bezbarvě. Ani jsem nepomyslel na to černočerné místo, kam můžete zajít...

"Kdo podle tebe jsem, Rudy? Kdo si sakra myslíš, že jsem byl, když jsem začínal, když jsem se učil procházet, skákat a měnit bydliště, o čemž ti tu povídám. Moji první adresu znát nebudeš. Mám za sebou bohatou minulost."

Ale můžu ti dát pár mých slavnějších adres. Gilles de Rais, Francie, 1440; Vlad Tepeš, Rumunsko, 1462; Alžběta Báthoryová, Uhry, 1611; Catherine DeShayes, Francie, 1680; Jack Rozparovač, Londýn, 1888; Henri Desiré Landru, Francie, 1915; Albert Fish, New York, 1934; Ed Gain, Plainfield, Wisconsin, 1954; Myra Hindleyová, Manchester, 1963; Albert DeSalvo, Boston, 1964; Charles Manson, Los Angeles, 1969; John Wayne Gacy, Norwood Park Township, Illinois, 1977.

Takže jdu dál a dál. A dál. A dál a dál a dál, Rudy, ty moje opičko. To dělám. Jdu dál. A dál a dál. Tuhýk se uhnízdí, kde se mu zamane. Pokud ne v tvé milované Allison Rocheové, tak v tom ošuntělém černém otloukáňkovi, Rudy Pairisovi. Jenže nebyla by to škoda, chlapečku? Trávit tolik času, kolik bych musel, v tvém společensky nepřijatelném těle, když Henry Lake Spanning je tak pomilováníhodný ďáblík? Proč bych se s tebou měl vyměnit, jakmile tě Ally ke mně přivábila, když bys jen dělal virvál, že nejsi Spanning, že jsi ten negřík, kterému ukradli hlavu... a pak bys mohl zmanipulovat pár stráží nebo správce...

Takže mi už rozumíš, ne?

Ale když už máš masku pevně nasazenou, elektrody připevněné na hlavě a levé noze, a když už má správce ruku na spínači, měl bys snad už začít pořádně slintat..."

Otočil se, chtěl ze mě vyskočit, jenže já zavřel všechny brány. Chtěl prchnout, snažil se skočit zpátky do své mysli, ale já ho měl v hrsti. Snadný jako facka. Nechal jsem tu pěst zhmotnit a otočil ho čelem k sobě.

"Di do prdele, Jacku Rozparovači. Táhni do hajzlu, Modrovousi. A tak dál, a tak dál, děte se vycpat, Mansone a Bostonskej škrtiči a všechny posraný, pokrivený, zvrácený zrůdy, kterejma si za ta léta byl. Moc si nefandi, nechals za sebou pěkný svinčík."

Myslíš si, že na mě těma jménama děláš dojem, bratříčku Spánky? Fakt věříš, že je neznám? Mám fajnový vzdělání, pane Rozparovač, pane Šilenej bombere. Pár jste jich vynechal. Byl jste rovněž, obýval jste, posedl jste Winnie Rum Juddovou a Richarda Specka a Sirhana Sirhana a Jeffryho Dahmera? Jseš ďábel zodpovědný za každou špatnost, kterou lidi kdy provedli? Zničil jsi Sodomu a Gomoru, spálils Velkou knihovnu v Alexandrii, řídils vládu teroru *dans Paree*, zřídils inkvizici, kamenovali a topils salemský čarodějnice, masakrovals u Wounded Knee neozbrojený ženy a děti, oddělals Johna Kennedyho?

Tak to si nemyslím.

Nemyslím si ani, že by ses dostal k Jackovi Rozparovač i tak blízko, aby sis s ním mohl vypít pintu piva. A i kdyby jo, i kdybys opravdu byl všemi těmi maniaky, byl jsi malá ryba. I ten nejubožejší člověk je lepší než ty, to si piš. Kolik lynčovacích špagátů jste utáhl kolem cizích krků, M'sieur Landru?

Ten tvůj kolosální egoismus tě zaslepil, a tak i když zjistíš, že nejsi na světě sám, nedokážeš se přes to přenést. Proč si myslíš, že jsem nevěděl, co dokážeš? Pročpak si myslíš, že není možný, abych ti nechal volnou ruku a seděl tady na zadku, jako ty jsi tady seděl na zadku, a čekal na chvíli, kdy s tím budeš moct dělat velký kulový?

Jseš tak zakoukanej do sebe, Spanky, že tě ani nenapadlo, že by někdo mohl tasit rychleje než ty.

Viš, co je tvoje potíže, kámo? Ty jsi starej, dovopravdy starej, možná stovky let, co na tom sejde. Na tom fakt prdlajs záleží. Seš starej, ale nikdy ses nepoučil. V tom, co děláš, jsi prostě průměr.

Stěhoval ses z místa na místo. Nemusels být Son of Sam, nebo Kain mordující Ábela, nebo kýms to sakra byl... mohls být Mojžíš nebo Galileo, nebo George Washington Carver, nebo Harrieta Tubmanová, nebo bojovnice za ženská práva Sojourner Truthová, nebo Mark Twain nebo Joe Louis. Mohls být Alexandr Hamilton a pomáhat založit Společnost pro osvobození otroků v New Yorku. Mohl jsi objevit radium, sochat na Mount Rushmore, vynést dítě z hořícího baráku. Ale ty jsi rychle zestárl a nikdy jsi nezchytl. To jsi nepotřeboval, co, Spánky? Měls to všechno pro sebe, ty posranej tuhýku, jen se projít tamhle a pak zase onde a uklovnout něčí ruku nebo tvář, co se taky dá čekat od takový starý, unavený, nudný, obehnaný, hloupý srágorý bez fantazie?

Jo, tos mě vážně dostal, když jsem se sem přišel podívat na tvoji krajinu. Ally jsi taky pěkně nažhavl. Dovedla mě až sem, asi ani nevěděla, co dělá... musel ses jí podívat do hlavy a najít tu správnou techniku, aby to nějak zaonačila a já ti přišel na dosah. Dobrý, čče, byl jsi skvělej. Jenže já měl celej rok na to, abych se mučil. Rok, abych tu seděl a přemýšlel o tom, kolik lidí jsem zabil, jak je mi z toho na zvracení, a kousek po kousku si to přebíral.

Protože... a to je ten rozdíl mezi náma, ty blbečku: já jsem přišel na to, co se děje... trvalo to, ale já jsem se to naučil. Rozumíš, ty ksindle? Já se učím. Ty ne.

Jedno japonské přísloví znám jich spoustu, Henry, jsem docela sečtělej - praví: „Neupadněte v omyl jako onen řemeslník, který se chvástá dvaceti lety praxe ve svém řemesle, když má za sebou jednoroční praxi - dvacetkrát.“ Pak jsem se na něj zašklebil.

„Táhni do pekla, hajzle,“ popřál jsem mu, správce zmáčkl spínač a já vyskočil odtamtud do krajiny a mozku Henry Lake Spanninga.

Seděl jsem tam a chvíli se orientoval - poprvé v životě jsem se neprošel, ale... *skočil jsem*, ale pak Ally vedle mě vzlykla kvůli svému starýmu kámošovi, Rudymu Pairisovi, který se tam pekl jako mainský humr, zpod masky, která zakrývala moji, jeho tvář, mu vycházel kouř a já zaslechl poslední výkřik toho, co bývalo Henry Lake Spanningem a tisíci dalšími zrůdami a teď se smažilo na dalekém horizontu mojí nové krajiny. Vzal jsem Ally kolem ramenou, přitáhl ji k sobě, položil jí tvář na rameno a přivinul si ji k sobě, ale ten jekot se táhl dál a dál hrozně dlouho, myslím, že to bylo dlouho, a nakonec to byl už jen vítr... a pak byl pryč... a pak jsem se zvedl z Allyina ramene a jen tak tak že jsem dokázal promluvit.

„Pšš, miláčku, to je dobrý,“ šeptal jsem. „Odešel tam, kde může svoje chyby odčinit. Už ho nic nebolí. Tichý, fakt tichý místo, a on tam bude navždy sám. A je tam chladno. A tma.“

Teď nadešla ta chvíle, kdy nezapackám, na co přijdu, a nebudu z toho obviňovat svoje okolí. Vyznal jsem svou lásku, rozhodl se, že je nejvyšší čas nechovat se jako kluk, ale jako dospělý - ne jen student s fotografickou pamětí, který se učí rychle, úžasně rychle, daleko rychleji, než byste do toho sirotka řekli, než si kdokoli dokáže představit - a objal jsem ji. Zapřísáhl jsem se, že Henry Lake Spanning bude milovat Allison Rocheovou náruživěji a zodpovědněji, než kdokoli miloval kohokoli v celých dějinách světa. Přišla chvíle, kdy překročím svůj packalský stín.

A jako bílý chlapec s velkýma modrýma očima to budu mít daleko lehčí.

Protože - chápejte - ty promrhaný roky neměly zas tak moc společného s mojí barvou kůže, rasismem, s až příliš vysokou kvalifikací, smůlou, velevýmluvností nebo dokonce s prokletím mého "daru" čist myšlenky, jako spíš s jedinou pravdou, kterou jsem si uvědomil, když jsem uvnitř své krajiny čekal, až sem Spanning přijde a bude se chtít popást na mém neštěstí:

Vždycky jsem byl jedním z těch chudáků, co *sami sobě házeli klacky pod nohy*.

Což znamenalo, že konečně můžu přestat litovat toho nešťastného negra, Rudy Pairise. Pokud na mě ovšem nepřijde chvilka lidský slabosti.

přeložil Viktor Janiš ilustroval Jan Jirovec

Copyright (c) 1993 by The Kilimanjaro Corporation. Reprinted by arrangement with, and permission of, the Author and the Author's agent, Richard Curtis Associates, Inc., New York, USA.

All rights reserved.

Jeden z nejlepších povídkářů v žánru science fiction, fantasy i hororu. Je autorem více než 70 knih a 1700 povídek a článků, psal také televizní scénáře. Kromě řady cen v žánru SF získal také cenu Edgar za nejlepší detektivní příběh. V loňském roce jsme otiskli jeho povídky Vydán na pospas větru a vlnám... (2/98) a Všivák ve městě na konci světa (6/98). Mefisto z onyxu je nejznámější z jeho novějších prací. Vyšla v roce 1993 v časopisu Omni a v poněkud rozšířené podobě téhož roku samostatně knižně. Povídka získala Cenu Locus a Cenu Brama Stokera.